د پوهنې وزارت
د تعليمي نصاب، د ښوونکو د روزنې
او د ساينس د مرکز معينيت
د تعليمي نصاب د پراختيا او درسي
کتابونو د تاليف لوی رياست

اسلامي ښوونه او روزنه

جعفري مذهب

شپږم ټولګی

Ketabton.com

د چاپ کال: ۱۳۹۰ هـ . ش.

د پوهنې وزارت
د تعليمي نصاب، د ښوونکو د روزنې
او د ساينس د مرکز معينيت
د تعليمي نصاب د پراختيا او درسي
کتابونو د تاليف لوی رياست

د قرآن کريم زده کړه

او

اسلامي ښوونه او روزنه

جعفري مذهب

شپږم ټولگی

د چاپ کال: ۱۳۹۰ هـ . ش.

ketabton.com - The Digital Library

د کتاب د تالیف، څېړنې او تدقیق کمېټې

لیکوالان:

- محمد عزیز بختیاری.
- حفیظ الله ذکي.

د تدقیق کمیټې:

د ښونی او روزنی د وزارت علمي غړی:

- محمد عزیز بختیاری، محمدباقر جعفری، سیدعبدالوهاب رحمانی، یار محمد باقری، سید محمد حسین فرهنګ او فاروق انصاری.

د نورو اورګانو غړی:

۱. سید حسین عالمی بلخی په ولسي جرګه کې د عدلی او قضایی کمیسیون غړی.
۲. نعمت الله غفاری په ولسي جرګه کې د ښوونې او روزنې او عالی تحصیلاتو د دینی کمیسیون غړی.
۳. مولوی عبدالعزیز په ولسي جرګه کې د ښوونې او روزنې او عالی تحصیلاتو د دینی کمیسیون غړی.
۴. قاضی نذیر احمد حنفی په ولسي جرګه کې د تقنین د کمیسیون معاون.
۵. سید عبداللطیف سجادی د شیعه علماو د شورا غړی.
٦. مولوي عین النعیم د علماو د سراسري شورا غړی.

د مطالبو فهرست

د قرآن کریم زده کړه

د قرآن کریم زده کړه ۱-۱٦

د اسلامی ښوونه او روزنه مضمون

لومړی فصل: عقاید ۱۷-۳۴
دهم فصل: احکام ۳۵-۵۵
دریم فصل: آداب او اخلاق ۵٦-٦٦

ketabton.com - The Digital Library

ketabton.com - The Digital Library

بسم الله الرحمن الرحيم

د پوهنې د وزیر پېغام

ګرانو ښوونکو او زده کوونکو،

ښوونه او روزنه د هر هېواد د پراختیا او پرمختګ بنسټ جوړوي. تعلیمي نصاب د ښوونې او روزنې مهم توکی دی چې د علمي پرمختګ او ټولنې د اړتیاوو له مخې رامنځته کیږي. څرګنده ده چې علمي پرمختګ او ټولنیزې اړتیاوې تل د بدلون په حال کې وي. له دې امله لازمه ده چې تعلیمي نصاب هم علمي او رغنده انکشاف ومومي. البته نه ښایي چې تعلیمي نصاب د سیاسي بدلونونو او د اشخاصو د نظریو او هیلو تابع شي.

دا کتاب چې نن ستاسو په لاس کې دی، پر همدې ارزښتونو چمتو او ترتیب شوی دی. علمي ګټورې موضوعګانې پکې زیاتې شوې دي. د زده کړې په بهیر کې د زده کوونکو فعال ساتل د تدریسي پلان برخه ګرځیدلې ده.

هیله من یم دا کتاب له لارښوونو او تعلیمي پلان سره سم د فعالې زده کړې د میتودونو د کارولو له لارې تدریس شي او د زده‌کوونکو میندې او پلرونه هم د خپلو لونګو او زامنو په باکیفیته ښوونه او روزنه کې پرله پسې ګډه مرسته وکړي چې د پوهنې د نظام هیلې ترسره شي او زده‌کوونکو او هېواد ته ښې بریاوې ور په برخه کړي.

زه پر دې ټکي پوره باور لرم چې زموږ ګران استادان او ښوونکي د تعلیمي نصاب په رغنده پلي کولو کې ستره دنده او درونده مسؤولیت لري.

د پوهنې وزارت تل زیار کاږي چې د پوهنې تعلیمي نصاب د اسلام د سپېڅلي دین له بنسټونو، د وطن دوستی د پاک حس په ساتلو او علمي معیارونو سره سم د ټولنې د څرګندو اړتیاوو له مخې پراختیا وموميږ.

په دې ډګر کې د هېواد له ټولو علمي شخصیتونو، د ښوونې او روزنې له پوهانو او د زده‌کوونکو له میندو او پلرونو څخه هیله لرم چې د خپلو نظریو او رغنده وړاندیزونو له لارې زموږ له مؤلفانو سره د درسي کتابونو په لا ښه تالیف کې مرسته وکړي.

له ټولو هغو پوهانو څخه چې ددې کتاب په چمتو کولو او ترتیب کې یې مرسته کړې، له ملي او نړیوالو درنو موسسو، او نورو ملګرو هېوادونو څخه چې د نوي تعلیمي نصاب په چمتو کولو او تدوین او د درسي کتابونو په چاپ او وېش کې یې مرسته کړې ده، مننه او درناوی کوم.

ومن الله التوفیق

فاروق وردګ

د افغانستان د اسلامي جمهوریت د پوهنې وزیر

ketabton.com - The Digital Library

د قـــــرآن کـــــریم د زده کړې مضمون

د یادولو برخه (۱)

لومړی لوست:

د مخکنیو یاد شوو سورتونو بیا تکرارول لکه الفاتحه، الناس، الاخلاص، المسد، النصر، الکافرون، الکوثر او الماعون.

دویم لوست:

د مخکینیو یاد شوو سورتونو بیا تکرارول لکه: قریش ، الفیل، الهمزة، العصر، التکاثر، القارعه، العادیات او الزلزلة.

دریم لوست:

د القدر سورت (له تجوید سره تلاوت او یادول)

أَعُوذُ بِاللَّهِ مِنَ الشَّيْطَانِ الرَّجِيمِ

ketabton.com - The Digital Library

څلورم او پنځم لوست:

د التین سورت (له تجوید سره تلاوت او یادول)

أَعُوذُ بِاللَّهِ مِنَ الشَّيْطَانِ الرَّجِيمِ

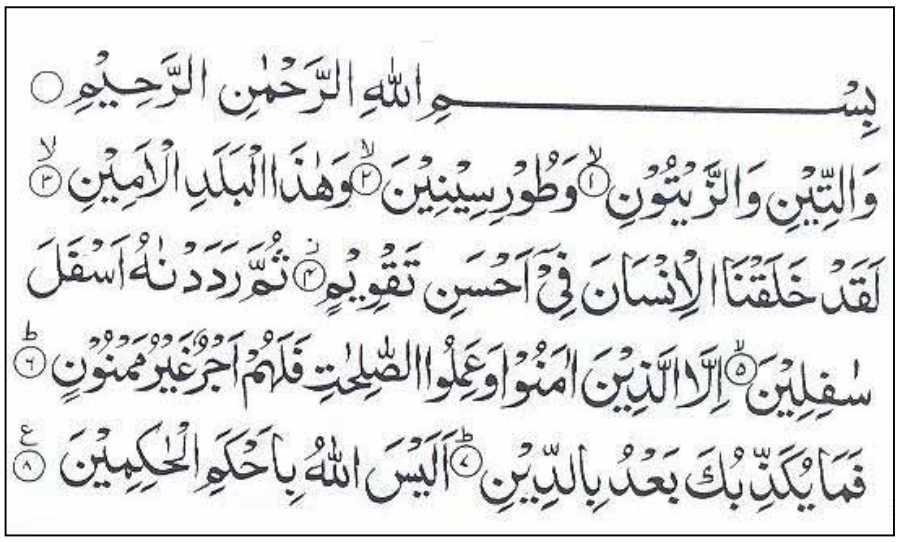
بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ ○
وَالتِّيْنِ وَالزَّيْتُوْنِ ۙ﴿۱﴾ وَطُوْرِ سِيْنِيْنَ ۙ﴿۲﴾ وَهٰذَا الْبَلَدِ الْاَمِيْنِ ۙ﴿۳﴾
لَقَدْ خَلَقْنَا الْاِنْسَانَ فِيْٓ اَحْسَنِ تَقْوِيْمٍ ۫﴿۴﴾ ثُمَّ رَدَدْنٰهُ اَسْفَلَ
سٰفِلِيْنَ ۙ﴿۵﴾ اِلَّا الَّذِيْنَ اٰمَنُوْا وَعَمِلُوا الصّٰلِحٰتِ فَلَهُمْ اَجْرٌ غَيْرُ مَمْنُوْنٍ ؕ﴿۶﴾
فَمَا يُكَذِّبُكَ بَعْدُ بِالدِّيْنِ ؕ﴿۷﴾ اَلَيْسَ اللّٰهُ بِاَحْكَمِ الْحٰكِمِيْنَ ﴿۸﴾

د تلاوت برخه (۱)

شپږم لوست:

د المطففین سورت له (۱ـ۱۱) آیتونه (له تجوید سره تلاوت)

أَعُوذُ بِاللَّهِ مِنَ الشَّيْطَانِ الرَّجِيمِ

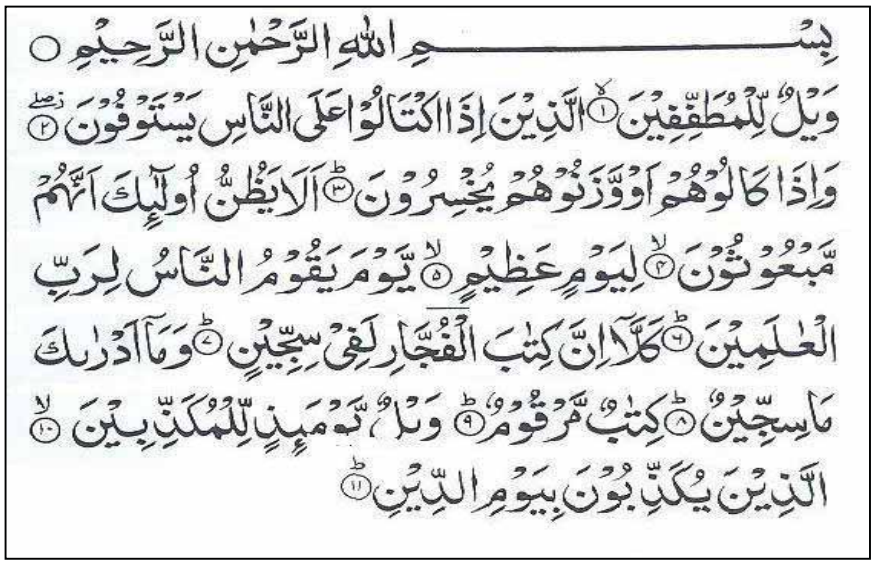
بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ ○
وَيْلٌ لِّلْمُطَفِّفِيْنَ ۙ﴿۱﴾ الَّذِيْنَ اِذَا اكْتَالُوْا عَلَى النَّاسِ يَسْتَوْفُوْنَ ۖ﴿۲﴾
وَاِذَا كَالُوْهُمْ اَوْ وَّزَنُوْهُمْ يُخْسِرُوْنَ ؕ﴿۳﴾ اَلَا يَظُنُّ اُولٰٓئِكَ اَنَّهُمْ
مَّبْعُوْثُوْنَ ۙ﴿۴﴾ لِيَوْمٍ عَظِيْمٍ ۙ﴿۵﴾ يَّوْمَ يَقُوْمُ النَّاسُ لِرَبِّ
الْعٰلَمِيْنَ ؕ﴿۶﴾ كَلَّآ اِنَّ كِتٰبَ الْفُجَّارِ لَفِيْ سِجِّيْنٍ ؕ﴿۷﴾ وَمَآ اَدْرٰىكَ
مَا سِجِّيْنٌ ؕ﴿۸﴾ كِتٰبٌ مَّرْقُوْمٌ ؕ﴿۹﴾ وَيْلٌ يَّوْمَئِذٍ لِّلْمُكَذِّبِيْنَ ۙ﴿۱۰﴾
الَّذِيْنَ يُكَذِّبُوْنَ بِيَوْمِ الدِّيْنِ ؕ﴿۱۱﴾

ketabton.com - The Digital Library

اووم لوست :

د المطففين سورت له (۱۲ــــــ۱۷) آیتونه (له تجوید سره تلاوت)

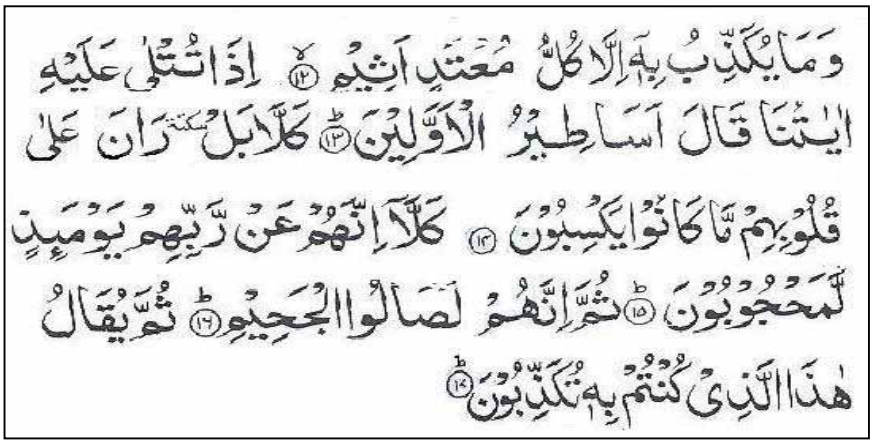
وَمَا يُكَذِّبُ بِهٖٓ اِلَّا كُلُّ مُعْتَدٍ اَثِيْمٍ ۙ﴿۱۲﴾ اِذَا تُتْلٰى عَلَيْهِ
اٰيٰتُنَا قَالَ اَسَاطِيْرُ الْاَوَّلِيْنَ ؕ﴿۱۳﴾ كَلَّا بَلْ ۜ رَانَ عَلٰى
قُلُوْبِهِمْ مَّا كَانُوْا يَكْسِبُوْنَ ﴿۱۴﴾ كَلَّآ اِنَّهُمْ عَنْ رَّبِّهِمْ يَوْمَئِذٍ
لَّمَحْجُوْبُوْنَ ؕ﴿۱۵﴾ ثُمَّ اِنَّهُمْ لَصَالُوا الْجَحِيْمِ ؕ﴿۱۶﴾ ثُمَّ يُقَالُ
هٰذَا الَّذِيْ كُنْتُمْ بِهٖ تُكَذِّبُوْنَ ؕ﴿۱۷﴾

آتم لوست:

د المطففين سورت له(۱۸ــ۲۸) آیتونه (له تجوید سره تلاوت)

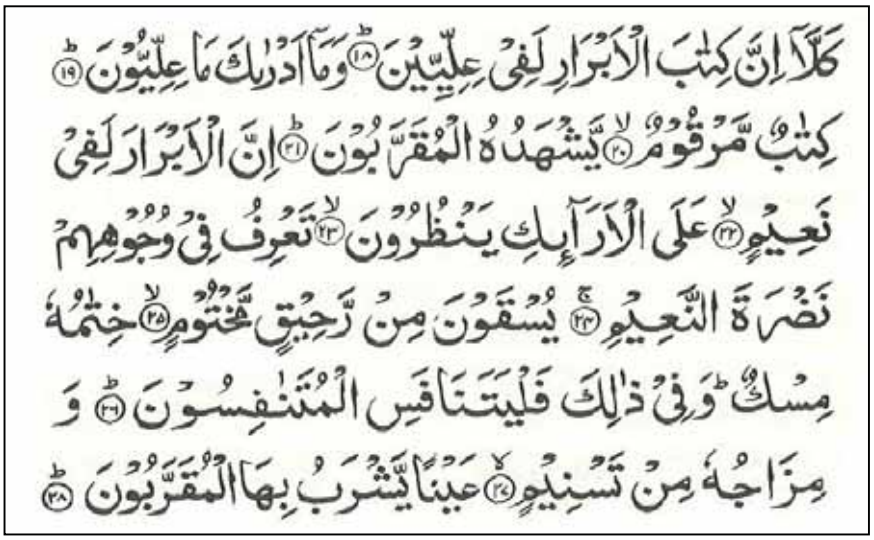
كَلَّآ اِنَّ كِتٰبَ الْاَبْرَارِ لَفِيْ عِلِّيِّيْنَ ؕ﴿۱۸﴾ وَمَآ اَدْرٰىكَ مَا عِلِّيُّوْنَ ؕ﴿۱۹﴾
كِتٰبٌ مَّرْقُوْمٌ ۙ﴿۲۰﴾ يَّشْهَدُهُ الْمُقَرَّبُوْنَ ؕ﴿۲۱﴾ اِنَّ الْاَبْرَارَ لَفِيْ
نَعِيْمٍ ۙ﴿۲۲﴾ عَلَى الْاَرَآئِكِ يَنْظُرُوْنَ ۙ﴿۲۳﴾ تَعْرِفُ فِيْ وُجُوْهِهِمْ
نَضْرَةَ النَّعِيْمِ ۚ﴿۲۴﴾ يُسْقَوْنَ مِنْ رَّحِيْقٍ مَّخْتُوْمٍ ۙ﴿۲۵﴾ خِتٰمُهٗ
مِسْكٌ ؕ وَفِيْ ذٰلِكَ فَلْيَتَنَافَسِ الْمُتَنَافِسُوْنَ ؕ﴿۲۶﴾ وَ
مِزَاجُهٗ مِنْ تَسْنِيْمٍ ۘ﴿۲۷﴾ عَيْنًا يَّشْرَبُ بِهَا الْمُقَرَّبُوْنَ ؕ﴿۲۸﴾

ketabton.com - The Digital Library

نهم لوست:

د المطففين سورت له (٢٩ــــــ٣٦) آيتونه (له تجويد سره تلاوت)

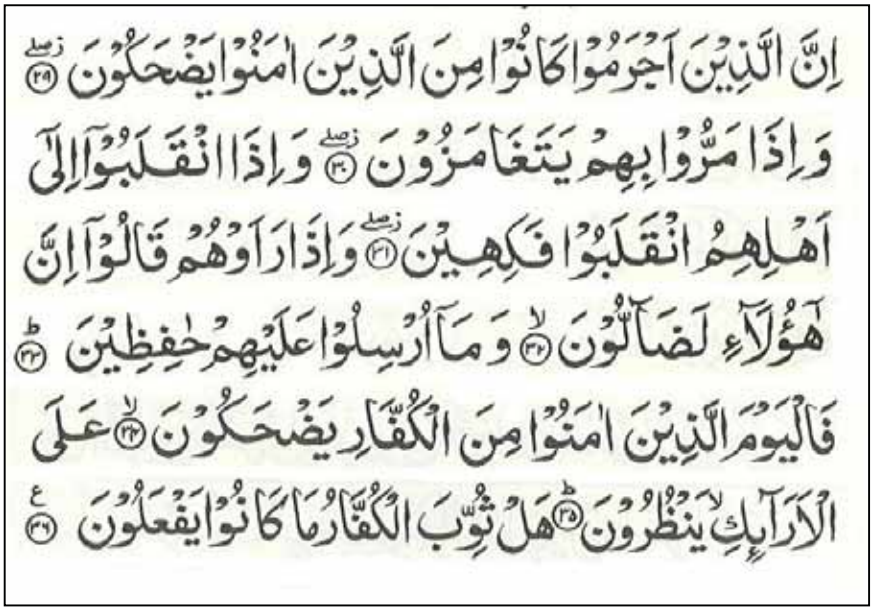
إِنَّ الَّذِينَ أَجْرَمُوا كَانُوا مِنَ الَّذِينَ آمَنُوا يَضْحَكُونَ ﴿٢٩﴾
وَإِذَا مَرُّوا بِهِمْ يَتَغَامَزُونَ ﴿٣٠﴾ وَإِذَا انْقَلَبُوا إِلَىٰ
أَهْلِهِمُ انْقَلَبُوا فَكِهِينَ ﴿٣١﴾ وَإِذَا رَأَوْهُمْ قَالُوا إِنَّ
هَٰؤُلَاءِ لَضَالُّونَ ﴿٣٢﴾ وَمَا أُرْسِلُوا عَلَيْهِمْ حَافِظِينَ ﴿٣٣﴾
فَالْيَوْمَ الَّذِينَ آمَنُوا مِنَ الْكُفَّارِ يَضْحَكُونَ ﴿٣٤﴾ عَلَى
الْأَرَائِكِ يَنْظُرُونَ ﴿٣٥﴾ هَلْ ثُوِّبَ الْكُفَّارُ مَا كَانُوا يَفْعَلُونَ ﴿٣٦﴾

د يادولو برخه (٢)

لسم لوست:

د التكاثر، القارعه، العاديات، الزلزلة، القدر، او التين د سورتونو له ياده تكرارول.

يوولسم لوست:

د الشرح سورت (له تجويد سره تلاوت او يادول)

أَعُوذُ بِاللَّهِ مِنَ الشَّيْطَانِ الرَّجِيمِ

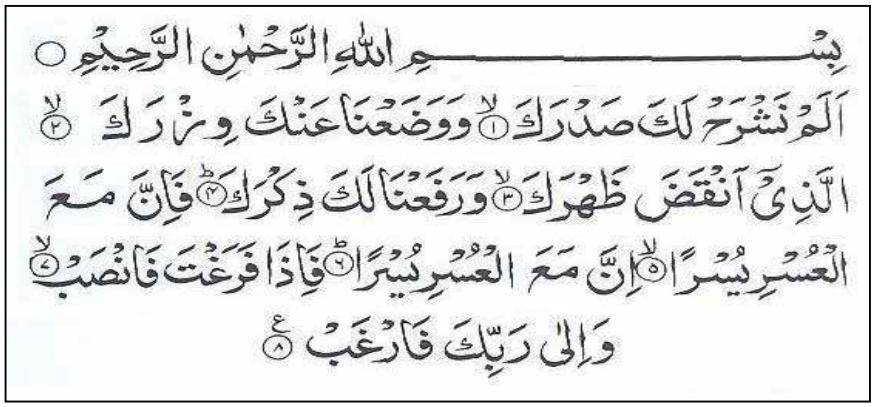
بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَٰنِ الرَّحِيمِ
أَلَمْ نَشْرَحْ لَكَ صَدْرَكَ ﴿١﴾ وَوَضَعْنَا عَنْكَ وِزْرَكَ ﴿٢﴾
الَّذِي أَنْقَضَ ظَهْرَكَ ﴿٣﴾ وَرَفَعْنَا لَكَ ذِكْرَكَ ﴿٤﴾ فَإِنَّ مَعَ
الْعُسْرِ يُسْرًا ﴿٥﴾ إِنَّ مَعَ الْعُسْرِ يُسْرًا ﴿٦﴾ فَإِذَا فَرَغْتَ فَانْصَبْ ﴿٧﴾
وَإِلَىٰ رَبِّكَ فَارْغَبْ ﴿٨﴾

ketabton.com - The Digital Library

د تلاوت برخه (۲)

دولسم لوست:

د الانفطارسورت له (۱ـــــ۱۲)آیتونه (له تجوید سره تلاوت)

أَعُوذُ بِاللَّهِ مِنَ الشَّيْطَانِ الرَّجِيمِ

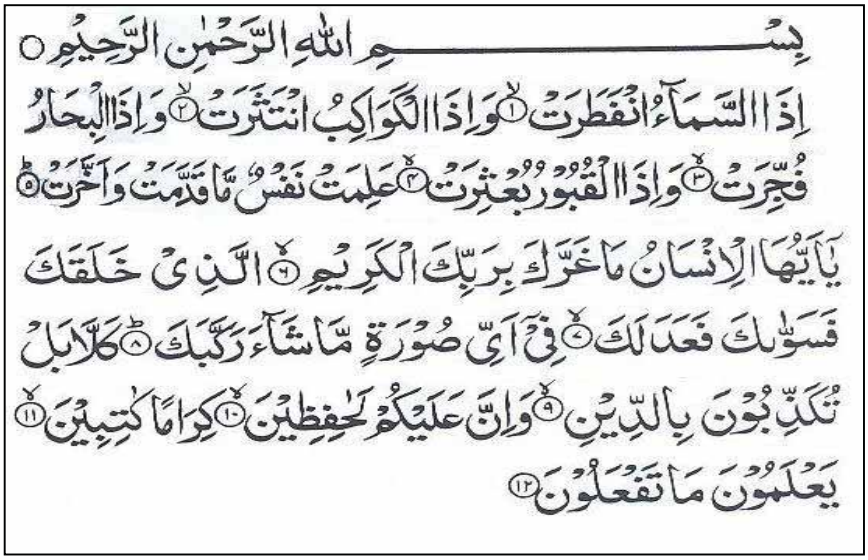
بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ ○
اِذَا السَّمَآءُ انْفَطَرَتْ ۙ﴿۱﴾ وَاِذَا الْكَوَاكِبُ انْتَثَرَتْ ۙ﴿۲﴾ وَاِذَا الْبِحَارُ
فُجِّرَتْ ۙ﴿۳﴾ وَاِذَا الْقُبُوْرُ بُعْثِرَتْ ۙ﴿۴﴾ عَلِمَتْ نَفْسٌ مَّا قَدَّمَتْ وَاَخَّرَتْ ؕ﴿۵﴾
يٰۤاَيُّهَا الْاِنْسَانُ مَا غَرَّكَ بِرَبِّكَ الْكَرِيْمِ ۙ﴿۶﴾ الَّذِىْ خَلَقَكَ
فَسَوّٰىكَ فَعَدَلَكَ ۙ﴿۷﴾ فِىْۤ اَىِّ صُوْرَةٍ مَّا شَآءَ رَكَّبَكَ ؕ﴿۸﴾ كَلَّا بَلْ
تُكَذِّبُوْنَ بِالدِّيْنِ ۙ﴿۹﴾ وَاِنَّ عَلَيْكُمْ لَحٰفِظِيْنَ ۙ﴿۱۰﴾ كِرَامًا كَاتِبِيْنَ ۙ﴿۱۱﴾
يَعْلَمُوْنَ مَا تَفْعَلُوْنَ ﴿۱۲﴾

دیارلسم لوست:

د الانفطارسورت له (۱۳ـــــ۱۹) آیتونه (له تجوید سره تلاوت)

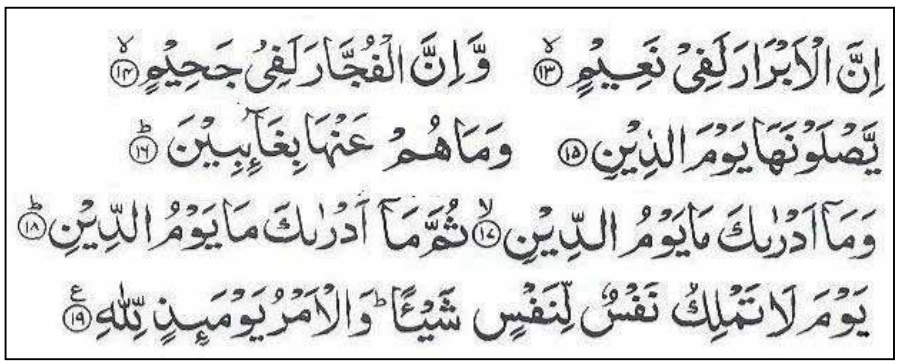
اِنَّ الْاَبْرَارَ لَفِىْ نَعِيْمٍ ۙ﴿۱۳﴾ وَّاِنَّ الْفُجَّارَ لَفِىْ جَحِيْمٍ ۙ﴿۱۴﴾
يَّصْلَوْنَهَا يَوْمَ الدِّيْنِ ﴿۱۵﴾ وَمَا هُمْ عَنْهَا بِغَآئِبِيْنَ ؕ﴿۱۶﴾
وَمَاۤ اَدْرٰىكَ مَا يَوْمُ الدِّيْنِ ۙ﴿۱۷﴾ ثُمَّ مَاۤ اَدْرٰىكَ مَا يَوْمُ الدِّيْنِ ؕ﴿۱۸﴾
يَوْمَ لَا تَمْلِكُ نَفْسٌ لِّنَفْسٍ شَيْـًٔا ؕ وَالْاَمْرُ يَوْمَئِذٍ لِّلّٰهِ ﴿۱۹﴾

ketabton.com - The Digital Library

څوارلسم لوست:

د التکویر سورت له (۱ــــــ۱۴) آیتونه (له تجوید سره تلاوت)

أَعُوذُ بِاللَّهِ مِنَ الشَّيْطَانِ الرَّجِيمِ

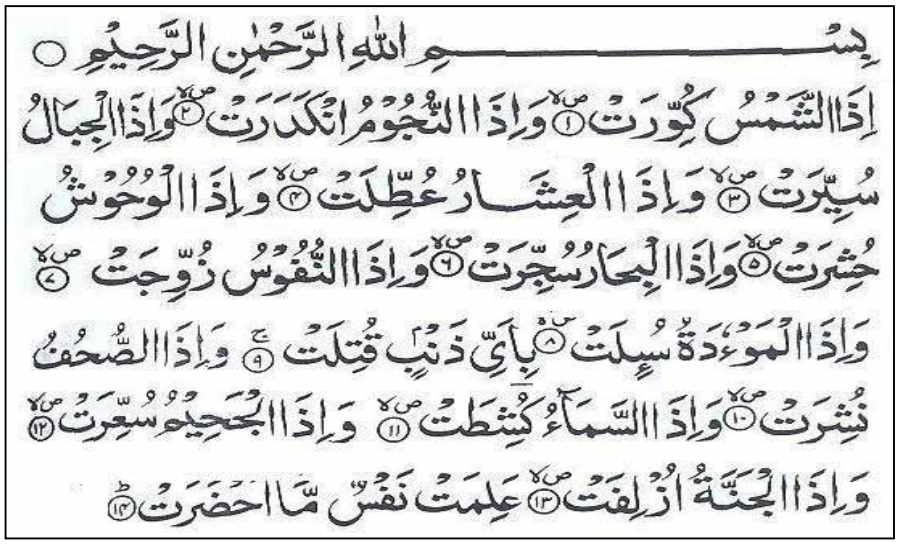
بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ ○
اِذَا الشَّمْسُ كُوِّرَتْ ۝١ وَاِذَا النُّجُوْمُ انْكَدَرَتْ ۝٢ وَاِذَا الْجِبَالُ
سُيِّرَتْ ۝٣ وَاِذَا الْعِشَارُ عُطِّلَتْ ۝٤ وَاِذَا الْوُحُوْشُ
حُشِرَتْ ۝٥ وَاِذَا الْبِحَارُ سُجِّرَتْ ۝٦ وَاِذَا النُّفُوْسُ زُوِّجَتْ ۝٧
وَاِذَا الْمَوْءٗدَةُ سُئِلَتْ ۝٨ بِاَيِّ ذَنْۢبٍ قُتِلَتْ ۝٩ وَاِذَا الصُّحُفُ
نُشِرَتْ ۝١٠ وَاِذَا السَّمَآءُ كُشِطَتْ ۝١١ وَاِذَا الْجَحِيْمُ سُعِّرَتْ ۝١٢
وَاِذَا الْجَنَّةُ اُزْلِفَتْ ۝١٣ عَلِمَتْ نَفْسٌ مَّآ اَحْضَرَتْ ۝١٤

پنځلسم لوست:

د التکویر سورت له (۱۵ــــ۲۹)آیتونه (له تجوید سره تلاوت)

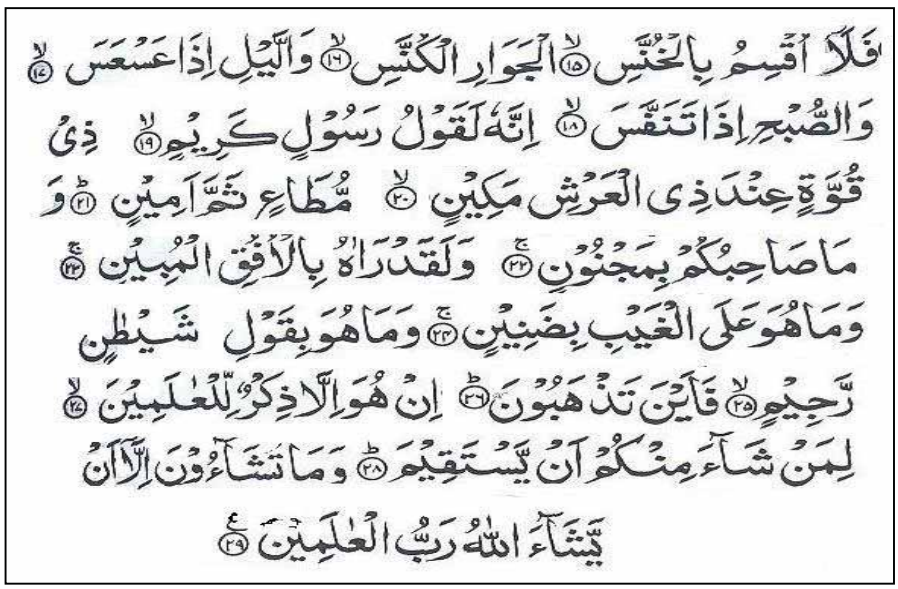
فَلَآ اُقْسِمُ بِالْخُنَّسِ ۝١٥ الْجَوَارِ الْكُنَّسِ ۝١٦ وَالَّيْلِ اِذَا عَسْعَسَ ۝١٧
وَالصُّبْحِ اِذَا تَنَفَّسَ ۝١٨ اِنَّهٗ لَقَوْلُ رَسُوْلٍ كَرِيْمٍ ۝١٩ ذِيْ
قُوَّةٍ عِنْدَ ذِي الْعَرْشِ مَكِيْنٍ ۝٢٠ مُّطَاعٍ ثَمَّ اَمِيْنٍ ۝٢١ وَ
مَا صَاحِبُكُمْ بِمَجْنُوْنٍ ۝٢٢ وَلَقَدْ رَاٰهُ بِالْاُفُقِ الْمُبِيْنِ ۝٢٣
وَمَا هُوَ عَلَى الْغَيْبِ بِضَنِيْنٍ ۝٢٤ وَمَا هُوَ بِقَوْلِ شَيْطٰنٍ
رَّجِيْمٍ ۝٢٥ فَاَيْنَ تَذْهَبُوْنَ ۝٢٦ اِنْ هُوَ اِلَّا ذِكْرٌ لِّلْعٰلَمِيْنَ ۝٢٧
لِمَنْ شَآءَ مِنْكُمْ اَنْ يَّسْتَقِيْمَ ۝٢٨ وَمَا تَشَآءُوْنَ اِلَّآ اَنْ
يَّشَآءَ اللّٰهُ رَبُّ الْعٰلَمِيْنَ ۝٢٩

ketabton.com - The Digital Library

شپاړسم لوست:

د عبس سورت له (۱ــــ۱۶) آیتونه (له تجوید سره تلاوت)

أَعُوذُ بِاللَّهِ مِنَ الشَّيْطَانِ الرَّجِيمِ

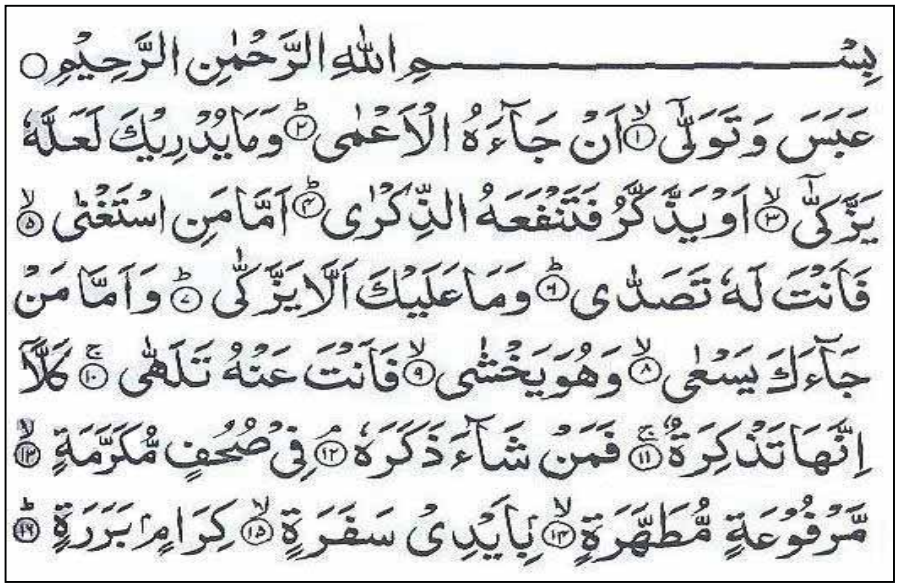
بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ ○
عَبَسَ وَتَوَلّٰى ۙ﴿۱﴾ اَنْ جَآءَهُ الْاَعْمٰى ؕ﴿۲﴾ وَمَا يُدْرِيْكَ لَعَلَّهٗ
يَزَّكّٰٓى ۙ﴿۳﴾ اَوْ يَذَّكَّرُ فَتَنْفَعَهُ الذِّكْرٰى ؕ﴿۴﴾ اَمَّا مَنِ اسْتَغْنٰى ۙ﴿۵﴾
فَاَنْتَ لَهٗ تَصَدّٰى ؕ﴿۶﴾ وَمَا عَلَيْكَ اَلَّا يَزَّكّٰى ؕ﴿۷﴾ وَاَمَّا مَنْ
جَآءَكَ يَسْعٰى ۙ﴿۸﴾ وَهُوَ يَخْشٰى ۙ﴿۹﴾ فَاَنْتَ عَنْهُ تَلَهّٰى ۚ﴿۱۰﴾ كَلَّآ
اِنَّهَا تَذْكِرَةٌ ۚ﴿۱۱﴾ فَمَنْ شَآءَ ذَكَرَهٗ ﴿۱۲﴾ فِىْ صُحُفٍ مُّكَرَّمَةٍ ۙ﴿۱۳﴾
مَّرْفُوْعَةٍ مُّطَهَّرَةٍ ۙ﴿۱۴﴾ بِاَيْدِىْ سَفَرَةٍ ۙ﴿۱۵﴾ كِرَامٍۢ بَرَرَةٍ ؕ﴿۱۶﴾

اوو لسم لوست:

د عبس سورت له (۱۷ــــــ۳۲) آیتونه (له تجوید سره تلاوت)

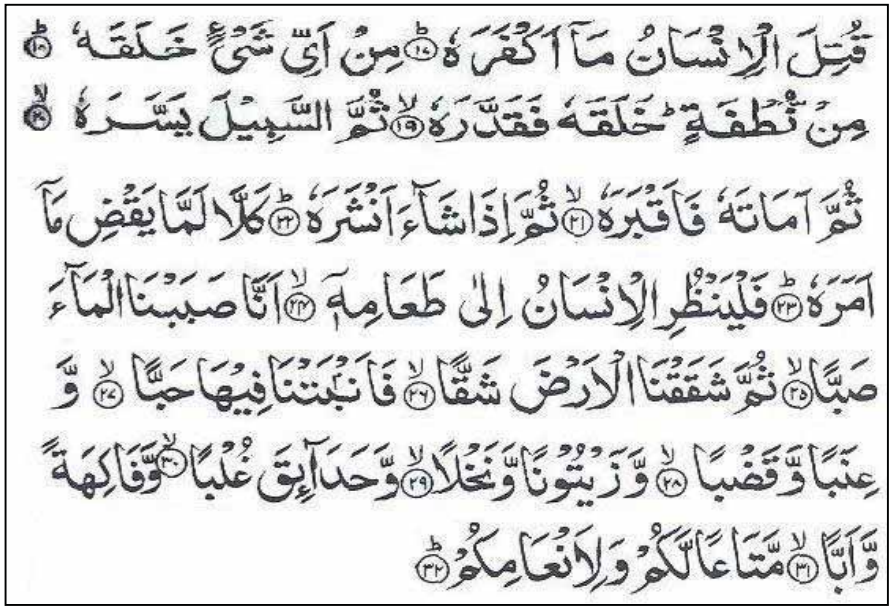
قُتِلَ الْاِنْسَانُ مَآ اَكْفَرَهٗ ؕ﴿۱۷﴾ مِنْ اَىِّ شَىْءٍ خَلَقَهٗ ؕ﴿۱۸﴾
مِنْ نُّطْفَةٍ ؕ خَلَقَهٗ فَقَدَّرَهٗ ۙ﴿۱۹﴾ ثُمَّ السَّبِيْلَ يَسَّرَهٗ ۙ﴿۲۰﴾
ثُمَّ اَمَاتَهٗ فَاَقْبَرَهٗ ۙ﴿۲۱﴾ ثُمَّ اِذَا شَآءَ اَنْشَرَهٗ ؕ﴿۲۲﴾ كَلَّا لَمَّا يَقْضِ مَآ
اَمَرَهٗ ؕ﴿۲۳﴾ فَلْيَنْظُرِ الْاِنْسَانُ اِلٰى طَعَامِهٖٓ ﴿۲۴﴾ اَنَّا صَبَبْنَا الْمَآءَ
صَبًّا ۙ﴿۲۵﴾ ثُمَّ شَقَقْنَا الْاَرْضَ شَقًّا ۙ﴿۲۶﴾ فَاَنْۢبَتْنَا فِيْهَا حَبًّا ۙ﴿۲۷﴾ وَّ
عِنَبًا وَّقَضْبًا ۙ﴿۲۸﴾ وَّزَيْتُوْنًا وَّنَخْلًا ۙ﴿۲۹﴾ وَّحَدَآئِقَ غُلْبًا ﴿۳۰﴾ وَّفَاكِهَةً
وَّاَبًّا ۙ﴿۳۱﴾ مَّتَاعًا لَّكُمْ وَلِاَنْعَامِكُمْ ؕ﴿۳۲﴾

ketabton.com - The Digital Library

آتلسم لوست:

د عبس سورت له (۳۳ــــــ۴۲) آیتونه (له تجوید سره تلاوت)

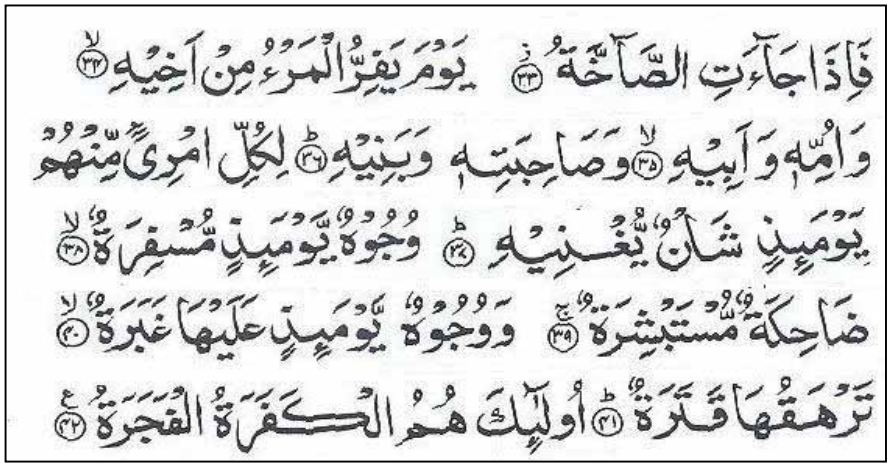
فَإِذَا جَآءَتِ الصَّآخَّةُ ﴿٣٣﴾ يَوْمَ يَفِرُّ الْمَرْءُ مِنْ أَخِيهِ ﴿٣٤﴾
وَأُمِّهِ وَأَبِيهِ ﴿٣٥﴾ وَصَاحِبَتِهِ وَبَنِيهِ ﴿٣٦﴾ لِكُلِّ امْرِئٍ مِّنْهُمْ
يَوْمَئِذٍ شَأْنٌ يُغْنِيهِ ﴿٣٧﴾ وُجُوهٌ يَوْمَئِذٍ مُّسْفِرَةٌ ﴿٣٨﴾
ضَاحِكَةٌ مُّسْتَبْشِرَةٌ ﴿٣٩﴾ وَوُجُوهٌ يَوْمَئِذٍ عَلَيْهَا غَبَرَةٌ ﴿٤٠﴾
تَرْهَقُهَا قَتَرَةٌ ﴿٤١﴾ أُولَٰئِكَ هُمُ الْكَفَرَةُ الْفَجَرَةُ ﴿٤٢﴾

د یادولو برخه (۳)

نولسم لوست:

د القارعه، العادیات او الزلزلة د سورتونو له یاده تکرارول.

شلم لوست:

د القدر، التین او الشرح د سورتونو له یاده تکرارول.

یو ویشتم لوست:

د الضحی سورت له (۱ــــــ۵)آیتونه (له تجوید سره تلاوت او یادول)

أَعُوذُ بِاللَّهِ مِنَ الشَّيْطَانِ الرَّجِيمِ

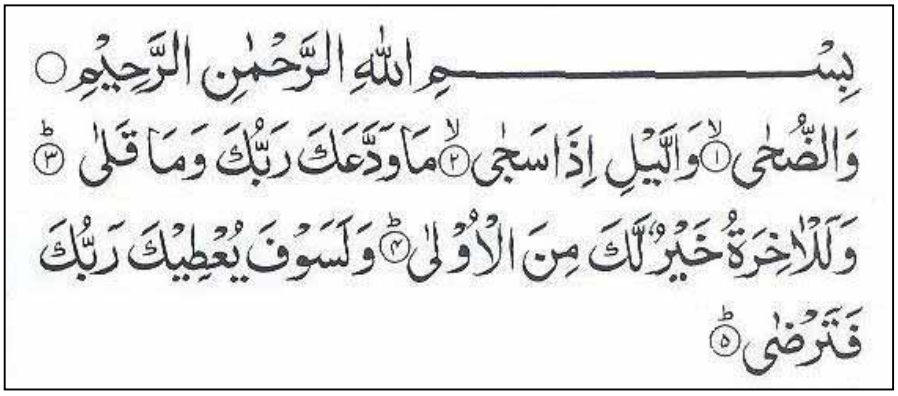
بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَٰنِ الرَّحِيمِ
وَالضُّحَىٰ ﴿١﴾ وَاللَّيْلِ إِذَا سَجَىٰ ﴿٢﴾ مَا وَدَّعَكَ رَبُّكَ وَمَا قَلَىٰ ﴿٣﴾
وَلَلْآخِرَةُ خَيْرٌ لَّكَ مِنَ الْأُولَىٰ ﴿٤﴾ وَلَسَوْفَ يُعْطِيكَ رَبُّكَ
فَتَرْضَىٰ ﴿٥﴾

ketabton.com - The Digital Library

دوه ویشتم لوست:

د الضحی سورت له (٦ــــــ١١) آیتونه (له تجوید سره تلاوت او یادول)

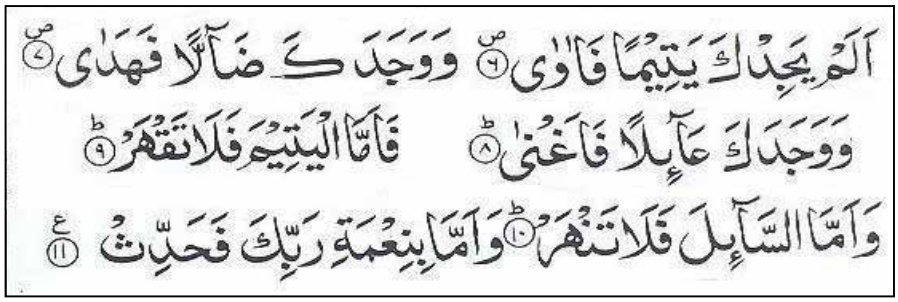
اَلَمْ يَجِدْكَ يَتِيمًا فَاٰوٰى ۝٦ وَوَجَدَكَ ضَآلًّا فَهَدٰى ۝٧
وَوَجَدَكَ عَآئِلًا فَاَغْنٰى ۝٨ فَاَمَّا الْيَتِيْمَ فَلَا تَقْهَرْ ۝٩
وَاَمَّا السَّآئِلَ فَلَا تَنْهَرْ ۝١٠ وَاَمَّا بِنِعْمَةِ رَبِّكَ فَحَدِّثْ ۝١١

د تلاوت برخه (۳)

درویشتم لوست:

د النازعات سورت له (۱ــــــ۱۴) آیتونه (له تجوید سره تلاوت)

أَعُوذُ بِاللَّهِ مِنَ الشَّيْطَانِ الرَّجِيمِ

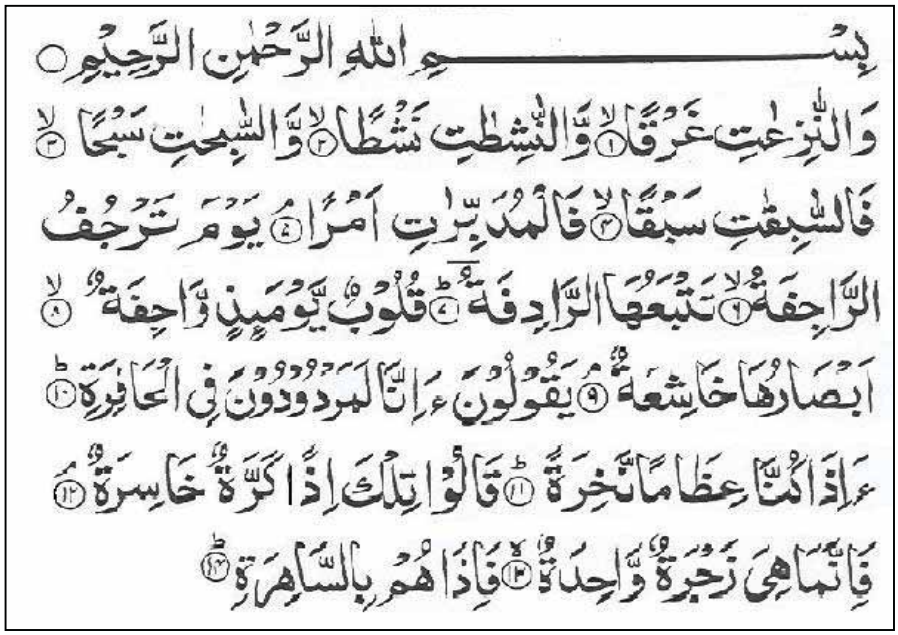
بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ
وَالنّٰزِعٰتِ غَرْقًا ۝١ وَّالنّٰشِطٰتِ نَشْطًا ۝٢ وَّالسّٰبِحٰتِ سَبْحًا ۝٣
فَالسّٰبِقٰتِ سَبْقًا ۝٤ فَالْمُدَبِّرٰتِ اَمْرًا ۝٥ يَوْمَ تَرْجُفُ
الرَّاجِفَةُ ۝٦ تَتْبَعُهَا الرَّادِفَةُ ۝٧ قُلُوْبٌ يَّوْمَئِذٍ وَّاجِفَةٌ ۝٨
اَبْصَارُهَا خَاشِعَةٌ ۝٩ يَقُوْلُوْنَ ءَاِنَّا لَمَرْدُوْدُوْنَ فِى الْحَافِرَةِ ۝١٠
ءَاِذَا كُنَّا عِظَامًا نَّخِرَةً ۝١١ قَالُوْا تِلْكَ اِذًا كَرَّةٌ خَاسِرَةٌ ۝١٢
فَاِنَّمَا هِىَ زَجْرَةٌ وَّاحِدَةٌ ۝١٣ فَاِذَا هُمْ بِالسَّاهِرَةِ ۝١٤

ketabton.com - The Digital Library

څلرویشتم لوست:

د النازعات سورت له (۱۵ــــ۲۵)آیتونه (له تجوید سره تلاوت)

هَلْ اَتٰىكَ حَدِيْثُ مُوْسٰى ﴿۱۵﴾ اِذْ نَادٰىهُ رَبُّهٗ بِالْوَادِ الْمُقَدَّسِ طُوًى ﴿۱۶﴾
اِذْهَبْ اِلٰى فِرْعَوْنَ اِنَّهٗ طَغٰى ﴿۱۷﴾ فَقُلْ هَلْ لَّكَ اِلٰٓى اَنْ تَزَكّٰى ﴿۱۸﴾
وَاَهْدِيَكَ اِلٰى رَبِّكَ فَتَخْشٰى ﴿۱۹﴾ فَاَرٰىهُ الْاٰيَةَ الْكُبْرٰى ﴿۲۰﴾ فَكَذَّبَ
وَعَصٰى ﴿۲۱﴾ ثُمَّ اَدْبَرَ يَسْعٰى ﴿۲۲﴾ فَحَشَرَ فَنَادٰى ﴿۲۳﴾ فَقَالَ اَنَا رَبُّكُمُ
الْاَعْلٰى ﴿۲۴﴾ فَاَخَذَهُ اللّٰهُ نَكَالَ الْاٰخِرَةِ وَالْاُوْلٰى ﴿۲۵﴾

پنځه ویشتم لوست:

د النازعات سورت له (۲۶ــــــ۳۳) آیتونه (له تجوید سره تلاوت)

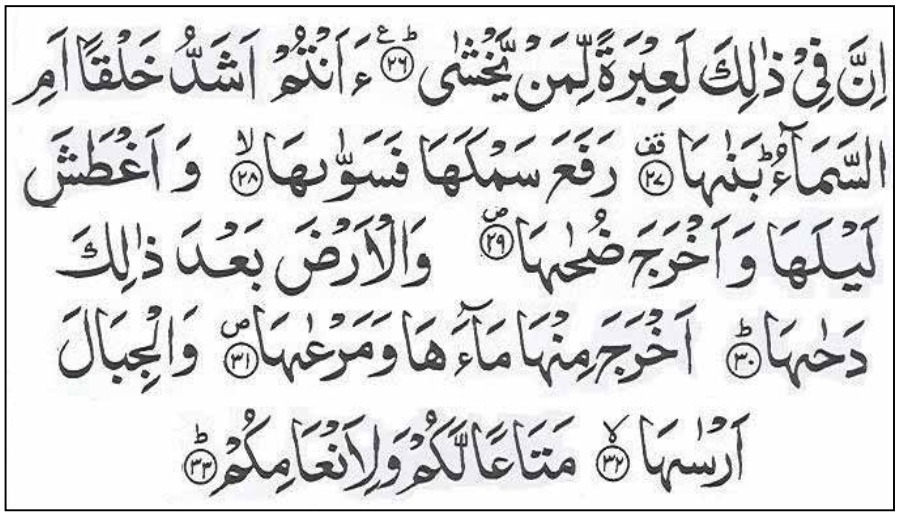
اِنَّ فِيْ ذٰلِكَ لَعِبْرَةً لِّمَنْ يَّخْشٰى ﴿۲۶﴾ ءَاَنْتُمْ اَشَدُّ خَلْقًا اَمِ
السَّمَآءُ بَنٰىهَا ﴿۲۷﴾ رَفَعَ سَمْكَهَا فَسَوّٰىهَا ﴿۲۸﴾ وَاَغْطَشَ
لَيْلَهَا وَاَخْرَجَ ضُحٰىهَا ﴿۲۹﴾ وَالْاَرْضَ بَعْدَ ذٰلِكَ
دَحٰىهَا ﴿۳۰﴾ اَخْرَجَ مِنْهَا مَآءَهَا وَمَرْعٰىهَا ﴿۳۱﴾ وَالْجِبَالَ
اَرْسٰىهَا ﴿۳۲﴾ مَتَاعًا لَّكُمْ وَلِاَنْعَامِكُمْ ﴿۳۳﴾

ketabton.com - The Digital Library

شپږ ویشتم لوست:

د النازعات سورت له(۳۴ــــــ۴۱) آیتونه (له تجوید سره تلاوت)

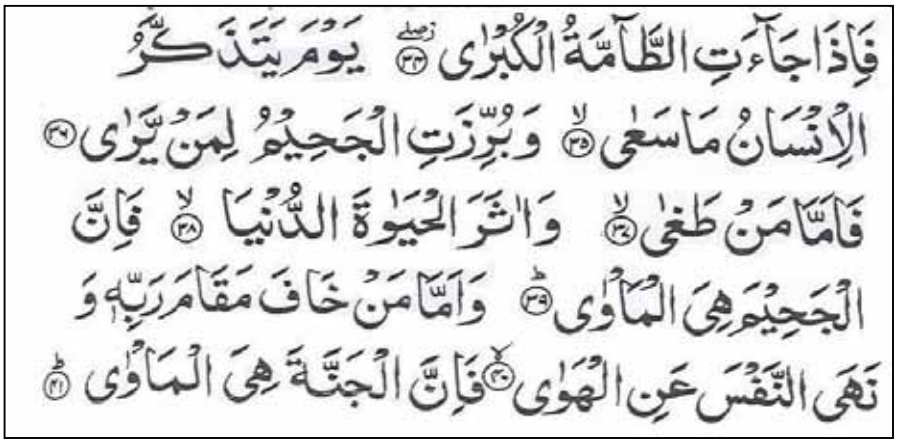
فَإِذَا جَآءَتِ الطَّآمَّةُ الْكُبْرٰى ﴿٣٤﴾ يَوْمَ يَتَذَكَّرُ
الْإِنْسَانُ مَا سَعٰى ﴿٣٥﴾ وَبُرِّزَتِ الْجَحِيْمُ لِمَنْ يَّرٰى ﴿٣٦﴾
فَأَمَّا مَنْ طَغٰى ﴿٣٧﴾ وَاٰثَرَ الْحَيٰوةَ الدُّنْيَا ﴿٣٨﴾ فَإِنَّ
الْجَحِيْمَ هِيَ الْمَاْوٰى ﴿٣٩﴾ وَأَمَّا مَنْ خَافَ مَقَامَ رَبِّهٖ وَ
نَهَى النَّفْسَ عَنِ الْهَوٰى ﴿٤٠﴾ فَإِنَّ الْجَنَّةَ هِيَ الْمَاْوٰى ﴿٤١﴾

اووه ویشتم لوست:

د النازعات سورت له (۴۲ــــــ۴۶) آیتونه (له تجوید سره تلاوت)

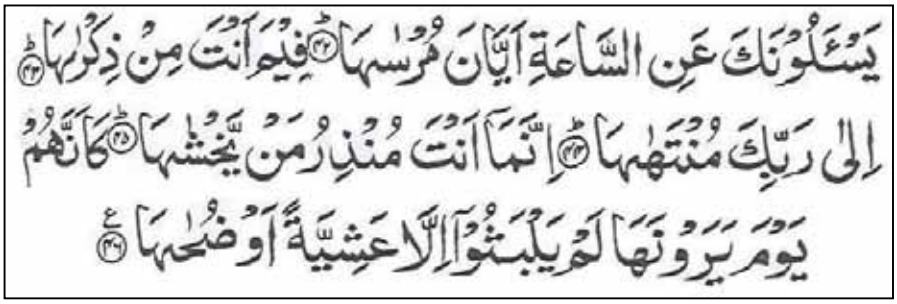
يَسْـَٔلُوْنَكَ عَنِ السَّاعَةِ أَيَّانَ مُرْسٰهَا ﴿٤٢﴾ فِيْمَ أَنْتَ مِنْ ذِكْرٰهَا ﴿٤٣﴾
إِلٰى رَبِّكَ مُنْتَهٰهَا ﴿٤٤﴾ إِنَّمَا أَنْتَ مُنْذِرُ مَنْ يَّخْشٰهَا ﴿٤٥﴾ كَأَنَّهُمْ
يَوْمَ يَرَوْنَهَا لَمْ يَلْبَثُوْٓا إِلَّا عَشِيَّةً أَوْ ضُحٰهَا ﴿٤٦﴾

ketabton.com - The Digital Library

آته ویشتم لوست:

د النبأ سورت له (۱ــــــ۱۰) آیتونه (له تجوید سره تلاوت)

أَعُوذُ بِاللَّهِ مِنَ الشَّيْطَانِ الرَّجِيمِ

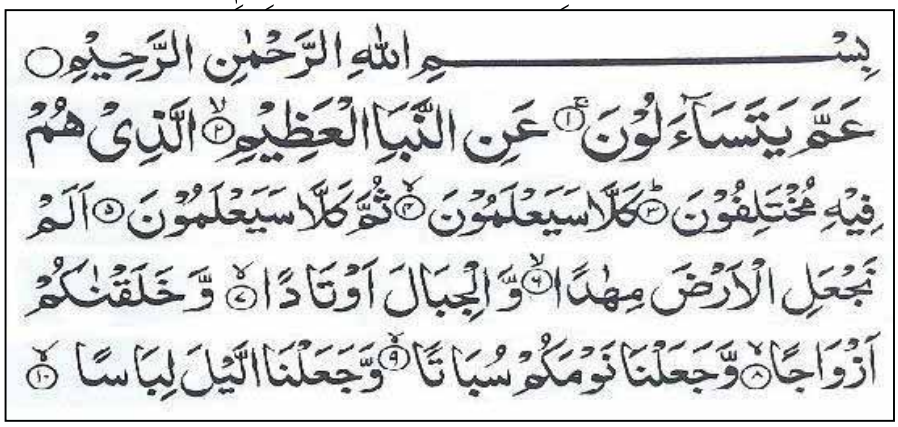
بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ ○
عَمَّ يَتَسَآءَلُوْنَ ۝١ عَنِ النَّبَاِ الْعَظِيْمِ ۝٢ الَّذِىْ هُمْ
فِيْهِ مُخْتَلِفُوْنَ ۝٣ كَلَّا سَيَعْلَمُوْنَ ۝٤ ثُمَّ كَلَّا سَيَعْلَمُوْنَ ۝٥ اَلَمْ
نَجْعَلِ الْاَرْضَ مِهٰدًا ۝٦ وَّالْجِبَالَ اَوْتَادًا ۝٧ وَّخَلَقْنٰكُمْ
اَزْوَاجًا ۝٨ وَّجَعَلْنَا نَوْمَكُمْ سُبَاتًا ۝٩ وَّجَعَلْنَا الَّيْلَ لِبَاسًا ۝١٠

نهه ویشتم لوست:

د النبأ سورت له (۱۱ــــــ۱٦) آیتونه (له تجوید سره تلاوت)

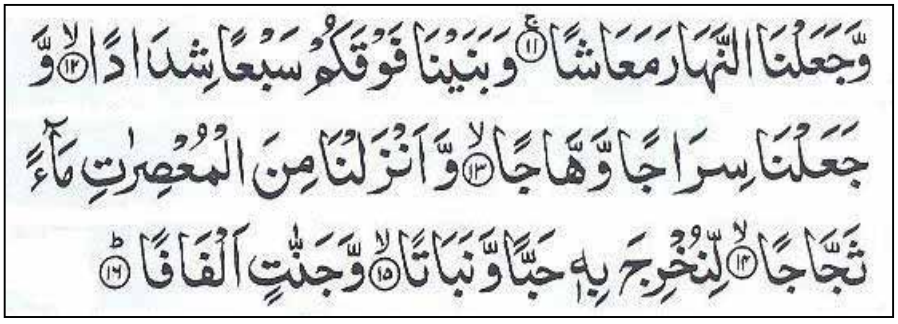
وَّجَعَلْنَا النَّهَارَ مَعَاشًا ۝١١ وَّبَنَيْنَا فَوْقَكُمْ سَبْعًا شِدَادًا ۝١٢ وَّ
جَعَلْنَا سِرَاجًا وَّهَّاجًا ۝١٣ وَّاَنْزَلْنَا مِنَ الْمُعْصِرٰتِ مَآءً
ثَجَّاجًا ۝١٤ لِّنُخْرِجَ بِهٖ حَبًّا وَّنَبَاتًا ۝١٥ وَّجَنّٰتٍ اَلْفَافًا ۝١٦

دیرشم لوست:

د النبأ سورت له (۱۷ــــــ۲۳) آیتونه (له تجوید سره تلاوت)

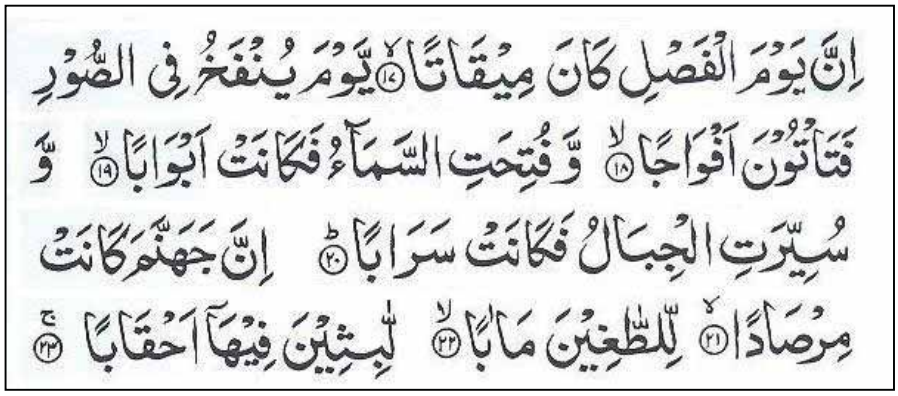
اِنَّ يَوْمَ الْفَصْلِ كَانَ مِيْقَاتًا ۝١٧ يَّوْمَ يُنْفَخُ فِى الصُّوْرِ
فَتَاْتُوْنَ اَفْوَاجًا ۝١٨ وَّفُتِحَتِ السَّمَآءُ فَكَانَتْ اَبْوَابًا ۝١٩ وَّ
سُيِّرَتِ الْجِبَالُ فَكَانَتْ سَرَابًا ۝٢٠ اِنَّ جَهَنَّمَ كَانَتْ
مِرْصَادًا ۝٢١ لِّلطّٰغِيْنَ مَاٰبًا ۝٢٢ لّٰبِثِيْنَ فِيْهَآ اَحْقَابًا ۝٢٣

ketabton.com - The Digital Library

یودیرشم لوست:

د النبأ سورت له (۲۴ــــــ۳۰) آیتونه (له تجوید سره تلاوت)

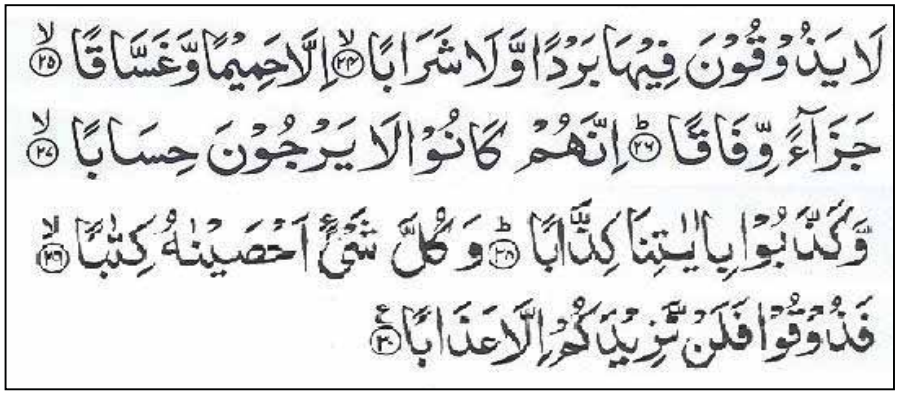
لَا يَذُوقُونَ فِيهَا بَرْدًا وَّلَا شَرَابًا ﴿٢٤﴾ إِلَّا حَمِيمًا وَّغَسَّاقًا ﴿٢٥﴾
جَزَآءً وِّفَاقًا ﴿٢٦﴾ إِنَّهُمْ كَانُوا لَا يَرْجُونَ حِسَابًا ﴿٢٧﴾
وَّكَذَّبُوا بِآيَاتِنَا كِذَّابًا ﴿٢٨﴾ وَكُلَّ شَيْءٍ أَحْصَيْنَاهُ كِتَابًا ﴿٢٩﴾
فَذُوقُوا فَلَن نَّزِيدَكُمْ إِلَّا عَذَابًا ﴿٣٠﴾

دو دیرشم لوست:

د النبأ سورت له (۳۱ــــــ۳۷) آیتونه (له تجوید سره تلاوت)

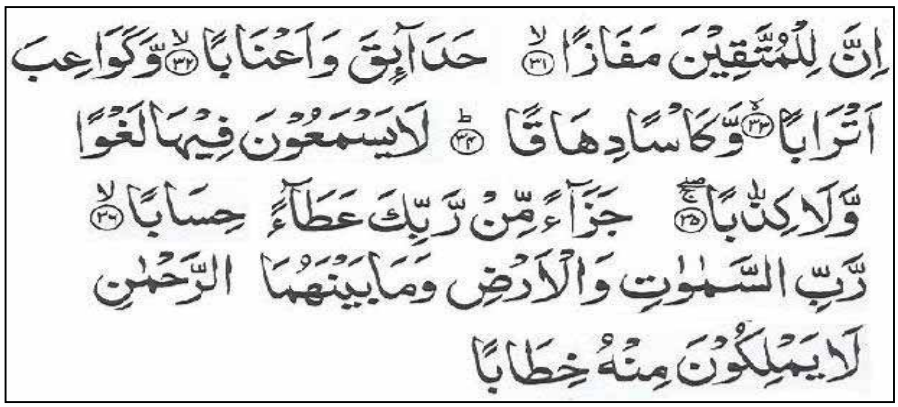
إِنَّ لِلْمُتَّقِينَ مَفَازًا ﴿٣١﴾ حَدَآئِقَ وَأَعْنَابًا ﴿٣٢﴾ وَكَوَاعِبَ
أَتْرَابًا ﴿٣٣﴾ وَكَأْسًا دِهَاقًا ﴿٣٤﴾ لَا يَسْمَعُونَ فِيهَا لَغْوًا
وَّلَا كِذَّابًا ﴿٣٥﴾ جَزَآءً مِّن رَّبِّكَ عَطَآءً حِسَابًا ﴿٣٦﴾
رَّبِّ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ وَمَا بَيْنَهُمَا الرَّحْمَٰنِ
لَا يَمْلِكُونَ مِنْهُ خِطَابًا

ketabton.com - The Digital Library

درې ديرشم لوست:

د النبأ سورت له (۳۸ــــــــ۴۰) آيتونه (له تجويد سره تلاوت)

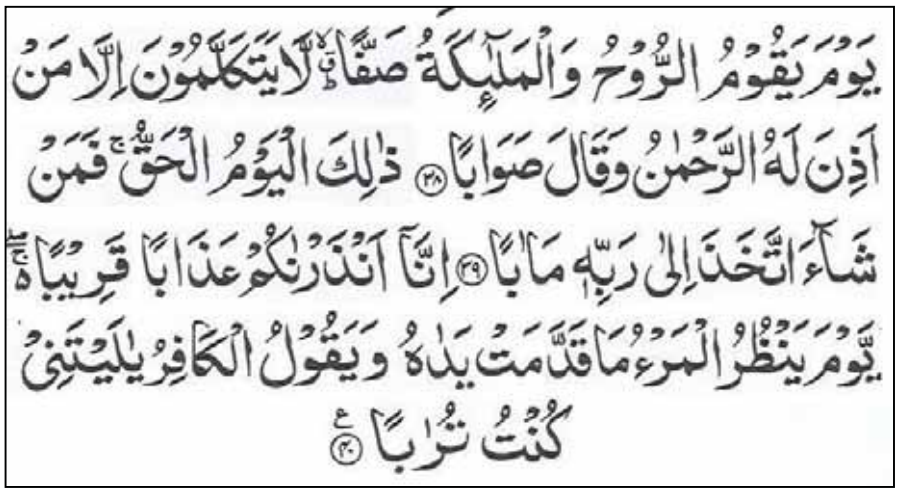
يَوْمَ يَقُومُ الرُّوحُ وَالْمَلَٰٓئِكَةُ صَفًّا ۖ لَّا يَتَكَلَّمُونَ إِلَّا مَنْ
أَذِنَ لَهُ الرَّحْمَٰنُ وَقَالَ صَوَابًا ﴿٣٨﴾ ذَٰلِكَ الْيَوْمُ الْحَقُّ ۖ فَمَنْ
شَاءَ اتَّخَذَ إِلَىٰ رَبِّهِ مَآبًا ﴿٣٩﴾ إِنَّآ أَنذَرْنَٰكُمْ عَذَابًا قَرِيبًا ۚ
يَوْمَ يَنظُرُ الْمَرْءُ مَا قَدَّمَتْ يَدَاهُ وَيَقُولُ الْكَافِرُ يَٰلَيْتَنِى
كُنتُ تُرَٰبًا ﴿٤٠﴾

د يادولو برخه (۴)

خلوردېرشم لوست:

د الضحى، الشرح او التين د سورتونو له يادە تكرارول.

پنځه ديرشم لوست:

د القدر، الزلزلة، العاديات او القارعه د سورتونو له ياد ه تكرارول.

شپږ ديرشم لوست:

د التكاثر، العصر، الهمزه او الفيل د سورتونو له يادە تكرارول.

اووه ديرشم لوست:

د قريش، الماعون، الكوثر، الكافرون، النصر، المسد، الاخلاص، الفلق، الناس او الفاتحه د سورتونو له يادە تكرارول.

ketabton.com - The Digital Library

د تلاوت برخه (۴)

آته دیرشم لوست:

د البقرې سورت ۲۵۵ د الکرسي آیت (له تجوید سره تلاوت)

أَعُوذُ بِاللَّهِ مِنَ الشَّيْطَانِ الرَّجِيمِ

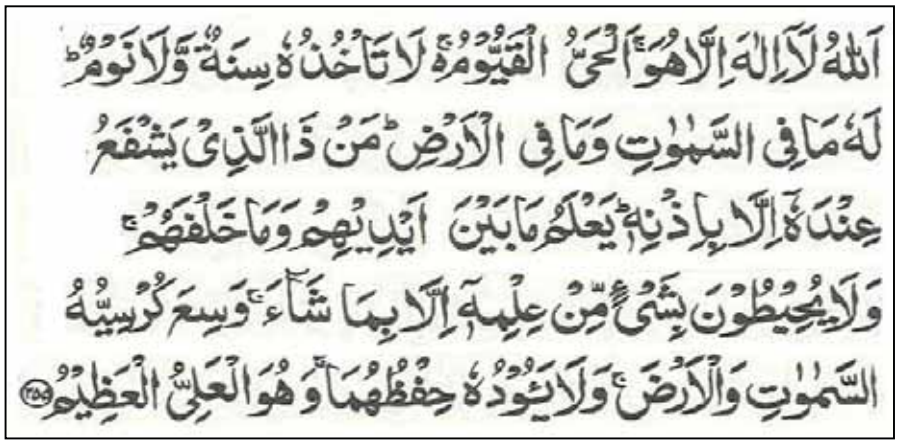
اَللّٰهُ لَآ اِلٰهَ اِلَّا هُوَ اَلْحَیُّ الْقَیُّوْمُ ۚ لَا تَاْخُذُهٗ سِنَةٌ وَّلَا نَوْمٌ ؕ
لَهٗ مَا فِی السَّمٰوٰتِ وَمَا فِی الْاَرْضِ ؕ مَنْ ذَا الَّذِیْ یَشْفَعُ
عِنْدَهٗۤ اِلَّا بِاِذْنِهٖ ؕ یَعْلَمُ مَا بَیْنَ اَیْدِیْهِمْ وَمَا خَلْفَهُمْ ۚ
وَلَا یُحِیْطُوْنَ بِشَیْءٍ مِّنْ عِلْمِهٖۤ اِلَّا بِمَا شَآءَ ۚ وَسِعَ كُرْسِیُّهُ
السَّمٰوٰتِ وَالْاَرْضَ ۚ وَلَا یَـُٔوْدُهٗ حِفْظُهُمَا ۚ وَهُوَ الْعَلِیُّ الْعَظِیْمُ ﴿۲۵۵﴾

نهه دېرشم لوست:

د البقرې سورت وروستني آیتونه (له تجوید سره تلاوت)

أَعُوذُ بِاللَّهِ مِنَ الشَّيْطَانِ الرَّجِيمِ

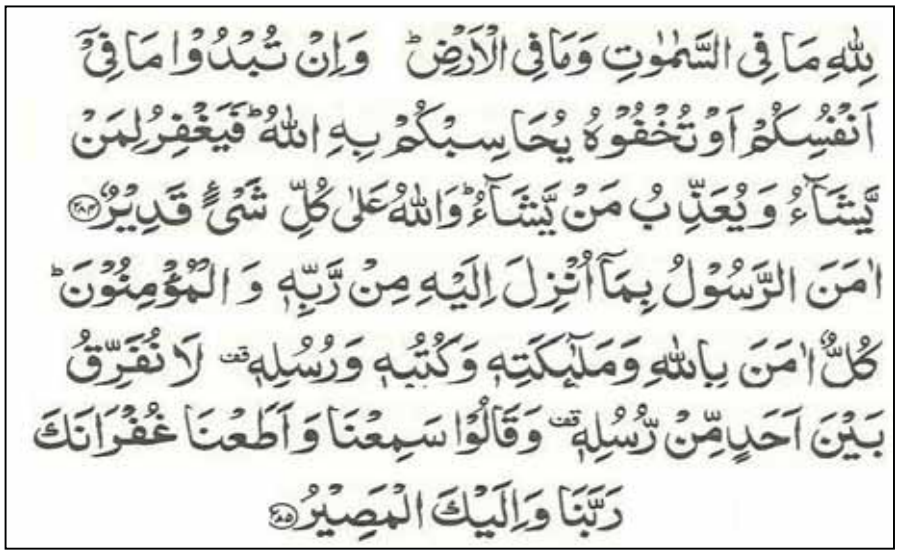
لِلّٰهِ مَا فِی السَّمٰوٰتِ وَمَا فِی الْاَرْضِ ؕ وَاِنْ تُبْدُوْا مَا فِیْۤ
اَنْفُسِكُمْ اَوْ تُخْفُوْهُ یُحَاسِبْكُمْ بِهِ اللّٰهُ ؕ فَیَغْفِرُ لِمَنْ
یَّشَآءُ وَیُعَذِّبُ مَنْ یَّشَآءُ ؕ وَاللّٰهُ عَلٰی كُلِّ شَیْءٍ قَدِیْرٌ ﴿۲۸۴﴾
اٰمَنَ الرَّسُوْلُ بِمَاۤ اُنْزِلَ اِلَیْهِ مِنْ رَّبِّهٖ وَالْمُؤْمِنُوْنَ ؕ
كُلٌّ اٰمَنَ بِاللّٰهِ وَمَلٰٓئِكَتِهٖ وَكُتُبِهٖ وَرُسُلِهٖ ۟ لَا نُفَرِّقُ
بَیْنَ اَحَدٍ مِّنْ رُّسُلِهٖ ۟ وَقَالُوْا سَمِعْنَا وَاَطَعْنَا ۫ غُفْرَانَكَ
رَبَّنَا وَاِلَیْكَ الْمَصِیْرُ ﴿۲۸۵﴾

ketabton.com - The Digital Library

څلويښتم لوست:

د البقرې سورت وروستنی آیت (له تجوید سره تلاوت)

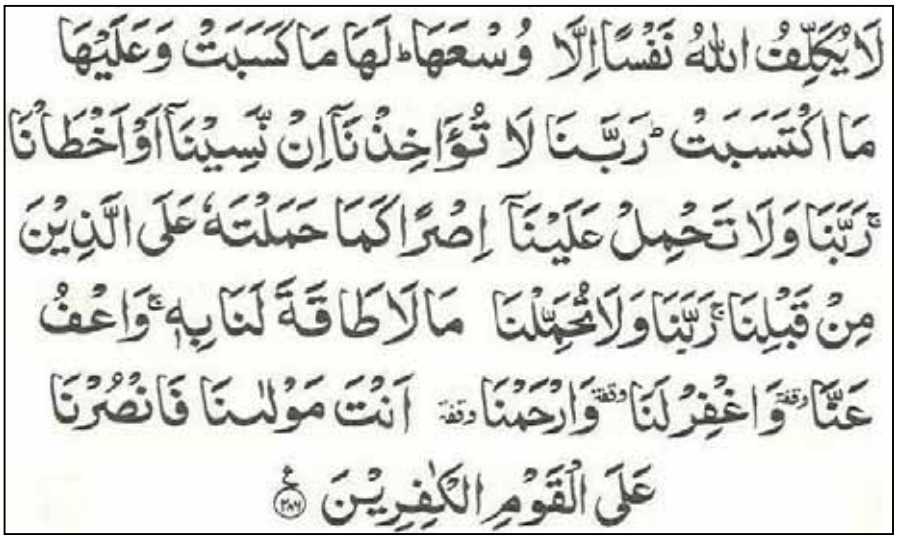
لَا يُكَلِّفُ اللّٰهُ نَفْسًا اِلَّا وُسْعَهَا ؕ لَهَا مَا كَسَبَتْ وَعَلَيْهَا
مَا اكْتَسَبَتْ ؕ رَبَّنَا لَا تُؤَاخِذْنَآ اِنْ نَّسِيْنَآ اَوْ اَخْطَاْنَا
ۚ رَبَّنَا وَلَا تَحْمِلْ عَلَيْنَآ اِصْرًا كَمَا حَمَلْتَهٗ عَلَى الَّذِيْنَ
مِنْ قَبْلِنَا ۚ رَبَّنَا وَلَا تُحَمِّلْنَا مَا لَا طَاقَةَ لَنَا بِهٖ ۚ وَاعْفُ
عَنَّا ۟ وَاغْفِرْ لَنَا ۟ وَارْحَمْنَا ۟ اَنْتَ مَوْلٰىنَا فَانْصُرْنَا
عَلَى الْقَوْمِ الْكٰفِرِيْنَ ﴿٢٨٦﴾

یو څلویښتم او وروستني لوستونه:

۱- د المطفِّفین له سورت څخه د کتاب تر پایه د مخکینیو لوستونو تکرارول.

۲- د یاد شوو سورتونو (الضحی، الشرح، التین، القدر، الزلزلة، العادیات، القارعه، التکاثر، العصر، الهمزه، الفیل، قریش، الماعون، الکوثر، الکافرون، النصر، المسد، الاخلاص، الفلق، الناس او الفاتحه) اوربدل او تکرارول.

ketabton.com - The Digital Library

لومړی برخه: عقاید

لومړی لوست:

څرنګه کولی شو چې الله ﷻ وپیژنو؟

هدف:

په دې باندې پوهېدل چې په دنیا کې ډیر دلایل او نښانې شته چې د الله تعالی په وجود او یووالی باندې دلالت کوي.

پوښتنې

۱. آیا پوهیږئ چې څرنګه الله تعالی پیژنو؟

محمد علي یو پوه او تکړه زده کوونکی و چې په ابتدایي مکتب کې یې په شپږم ټولګی کې درس وایه. هغه به همیشه د خپلې مور او پلار څخه پوښتنه کوله څرنګه او د کومو لارو څخه کولی شو چې الله تعالی وپیژنو؟

دی ډیرلیوال و چې د الله تعالی د پیژندلو لپاره سمه او صحیحه لار پیدا کړی، تر څو پورې چې الله تعالی ډیر ښه وپیژني. لیکن د ده مور او پلار بې تعلیمه او بې سواده وو او نه یې شوای کولای چې ده ته ښه او مناسب ځواب ورکړي چې هغه قانع کړي. یوه ورځ د محمد علي پلار محمد عثمان ته وویل چې ښه ده، دغه سوال د ښوونکی څخه وکړه چې تا ته ښه سم او قانع کوونکی ځواب درکړي. محمد علي په مناسب وخت کې د ديني علومو ښوونکي ته ورغی او د هغه څخه یې وپوښتل: ښوونکي صاحبه! څرنګه کولی شم چې الله تعالی وپیژنم؟ ښوونکی په ځواب کې وویل: د الله تعالی د پیژندنې لپاره ډیرې لارې شته، او د الله تعالی د پیژندنې د ټولو څخه آسانه لاره دا ده چې مورږ په خپل ځان او ټولو مخلوقاتو کې فکر او سوچ

ketabton.com - The Digital Library

وکړو چې څرنګه ښه دقیق منظم ښکلي رنګارنګ پیدا شوی دي، وروسته د لږ ځنډ فکر او سوچ څخه متوجه کیږو چې دغه ټول دقیق منظم او ښکلي رنګارنګ شیان یوازې یو الله تعالی چې حکیم او توانا ذات دی، پیدا کولی شي. ښوونکی صاحب وویل: آیا پوهیږئ چې زمونږ بدن (ځان) د ډیرو وړو او کوچنیو حجرو څخه جوړ شوی دی. چې دغه حجرې غیر د میکرسکوب څخه نه لیدل کیږي. دغه حجرې مختلف او رنګارنګ شکلونه لري او هره یوه ځانګړی او مخصوصه وظیفه او دنده تر سره کوي. د مثال په ډول د ماهیچې حجرات د ټول بدن د غړو د حرکت عامل دی او د لیدلو حجرات ټول نوی پیدا کیدونکي او لیدونکي شیان د اعصابو د لارې څخه مغز ته نقل کوي. د اورېدلو حجرات آوازونه او غږونه د اعصابو د لارې څخه مغز ته نقل کوي او د معدې د هاضمې حجرات خپل خاص کارونه او فعالیت اجرا کوي. دغه ټول حجرات په داسې ډول سره یو د بل سره همکاري او کمک کوي چې ټول د انسان د بدن ((ځان)) په خدمت کې په شریکه سره کار او فعالیت تر سره کوي. د مثال په توګه د هاضمې حجرات یوازې او تنها د خپل ځان لپاره خوراکي مواد نه برابروي، بلکه د بدن ټولو غړو ته غذا او خوراک برابروي. که چیرته د انسان د وجود یوه غړی ((اندام)) څه صدمه او ضرر پیدا کړی د بدن ټول حجرات یو د بل سره کمک او مرسته کوي. تر څو پورې چې دغه ضرر لیرې او جوړ کړي. ښوونکی د محمد علي څخه پوښتنه وکړه چې تاسو د دې عجیبه نظم په کمک او مرسته چې د بدن د حجراتو په مینځ کې وجود لري پوهیږي؟ بیا یې وویل! مونږ پوهیږو چې یوازې یو الله تعالی ده چې زمونږ د بدن حجرات یې دا رنګ منظم او یو د بل سره مرسته کوونکي

ketabton.com - The Digital Library

په پیژندلو سره پیدا کړی دی چې زمونږ وظیفه دا ده چې په الله تعالی باندې ایمان ولرو او د ده دستورونو په دنیا او آخرت کې سر لوړې او کامیاب اوسو.

فعالیت (هڅونې):

۱- د ښوونکی صاحب استدلال د الله تعالی په هکله چې خالق او توانا ذات دی په پنځو کربنو کې وليکي.

۲- د ښوونکی صاحب او یا د جومات د ملا امام په مرسته یو بل مثال د نظم کمک مرسته کول بیان کړي تر څو پورې د الله تعالی په وجود دلالت وکړي.

ارزونه:

آیا زده کوونکي کولی شي چې یو ساده دلیل د پیدا کوونکی او خالق په هکله بیان کړي.

ketabton.com - The Digital Library

دوهم لوست:

د الله ﷻ صفتونه

هدف: د الله تعالی د صفتونو سره آشنا کیدل.

پوښتنې:

۱. د الله تعالی د کومو صفتونو سره آشنایي او بلد تیا لرئ؟

۲. ستاسو په فکر د خدای ﷻ د صفتونو سره آشنایي په ژوند کې څه ډول تاثیر او اغیزه لري؟

په تیرو کلونو کې د الله تعالی د یو شمیر صفتونو د تقسیم سره پوه او آشنا شوي یاست اوس کولی شئ چې صفات ثبوتي، سلبي او همدارنګه ذاتي صفات او فعلي صفات یو د بل څخه جلا او فرق یې وکړئ. تاسو همدارنګه پوه شوی یاست چې آشنایي او بلد تیا د الله تعالی د صفاتو سره د الله تعالی د پیژندنې په معنی دی نو د همدې کبله د خدای ﷻ د صفاتو پیژندل په مومړ لازم او ضروري دی تر هغه ځایه چې الله تعالی کامل مطلق ذات دی او هیڅ ډول نقصان د ده په ذات کې نشته، نو د الله تعالی د مطلق کمالاتو سره آشنا او بلد شو نو کولی شو چې د هغو په لاس ته راوړلو کې کوښښ او زیار وباسو. تر څو پورې د الله تعالی ښه نیک بندګان شو. الله تعالی د ډېرو صفاتو خاوند او څښتن دی. خو په دی درس کې یوازی د خدای دوه صفتونه تر بحث لاندی نیسو، او ګورو چې د دغو دوو صفتونو پیژندنه زمومړ په ژوند انه کې څومره مثبت تاثیر لري. دغه دوه صفته سمع او بصر یعنې اوریدل او لیدل دي. خدای ﷻ ټول غږونه او آوازونه اوري غیر د دې

ketabton.com - The Digital Library

څخه چې زمونږ په شان غوږونه ولري او هر څه ګوري او وينې غير د دې څخه چې زمونږ په شان سترګې ولري.

خدای ﷻ په هر څه باندی که مخکې وي يا اوس وي يا په راتلونکی وخت کې وي عالم او خبر دی. هېڅ يو داسې شی نشته په دنيا کې چې هغه د الله تعالی د علم د احاطې څخه وتلی وي.

الله ﷻ د آسمان د ستورو او ليارو او نورو سيارا تو په حالاتو او زمونږ د ژوند د هرې شيبې په حالاتو او حتی اتم او ډير وړو ذرو باندی چې هغه تر اوسه انسان ندی تشخيص کړی علم او خبرتيا لري او دغه ټول شيان په هره شيبه او لحظه کې ډير په دقيقه توګه سره تر هغه چې مونږ يې ګورو او تصور او فکر يې کوو وينې او د هر شی په غږونو چې پوه او خبر دی او د دوی په زړونو کې چې څه تيريږي په هغه عالم دی.

د پورتنی مطالبو څخه څه نتيجه اخلئ؟ شايد چې تاسو ځينې خلک وپيژنئ چې د خلکو په مخ کې هېڅ بد کار نکوي مګر په پټه کې ډير بد او ناوړه کارونه سرته رسوي دوی ولې داسې کوي؟

د دې لپاره دا کار کوي تر څو پورې چې د خلکو په مينځ کې بد او خراب معرفي نشي او د دې لپاره چې خلک دی ښه نيک عمله او ښه سړی وپيژني. نو مونږ که ښه پام شواو دقت وکړو پوهيږو چې دغه رنګه خلک پوره او کامله عقيده په سمع او بصر صفتونو د الله تعالی نلري، ځکه په هغه وخت کې ده بايد باور درلودای چې الله تعالی په هر ځای او هر حال کې سړی ته ګوري او په هغه عالم دی. نو کله چې نه غواړو چې نور خلک چې هېڅ کار د هغو د لاسه نه کيږي زمونږ په بدو کارو

ketabton.com - The Digital Library

پوه شي.نو څنګه کولی شو چې د الله تعالی د لیدنې په برابر کې د بدو او ناوړو کارونو مرتکب شو؟

هڅونې:

۱. د درس خلاصه مطلب په پنځو کرښو کې ولیکئ؟

۲. ستاسو په فکر عقیده لرل په سمیع (اوریدل) او بصیر(لیدل) د الله تعالی څومره تاثیر او اغیز لري زموږ د ژوندانه په کړو وړو کې په لسو کرښو کې یې ولیکئ؟

ارزونه:

۱. آیا زده کوونکو د الله تعالی د صفاتو مفهوم پیژندلی دی؟

۲. آیا زده کوونکي د الله تعالی د صفاتو د پیژندلو په ګټې پوه شوی دی.

ketabton.com - The Digital Library

دريم لوست:

د انبياءؑ عصمت

هدف: د انبياءؑ له عصمت سره آشنايي

پوښتنې:

۱- آيا د عصمت په معنا پوه ياست؟

۲- آيا پوهېږئ چې الهی انبياءؑ معصوم دي؟

کله چې تاسې غواړئ يو مهم پيغام يوه ځای ته ورسوئ زيار باسئ چې هغه څوک د قاصد په نامه سره وټاکئ چې لومړی ربنتياويونکی او سم کاروي دوهم دا چې هېرکوونکی نه وي ترڅو وکولي شي ستاسې پيام مقابل لوري ته په سمه توګه ورسوې.

حکيم او دانا خدای جل جلاله دا مسئله په لومړی توګه د انبياءؑ په رالېږنه کې ترخپلې پاملرنې لاندې ساتلی ده نو د الله تعالی پيغمبران د الله تعالی پيام د هغه بندګانو ته پوره رسولی دی.

که چېری دوی (پيغمبرانؐ) هېره وونکی يا درواغ ويونکی وي هيڅ چا نه شوی کولی د هغوی په خبرو باندې ډاډ اعتماد وکړي که چېری څوک اعتماد وربانديې وکړي په ګمراهۍ کې به لوېدلی وي، نو د انسان سليم عقل په دې حکم کوي چې حکيم الله تعالی خپل پيامبران له هر ډول ګناه او اشتباه او هېرونې څخه معصوم ګرزولي دي.

نو د انبياء (ع) معصوم والی په دې معنا دی چې دوی (ع) هيڅ کله ګناه نه ده کړې، هيڅ کله دوی له نسيان او هېرونې سره نه مخامخ کېدل، خلکو ته يې فريب (دوکه) نه ورکوله دوی ربنتياويوونکي درست کار او د خلکو د پوره اعتماد وړ وو له دې کبله د

ketabton.com - The Digital Library

هغوی ټولې خبرې، عملونه د اعتماد وړ دي، نو کوم پیام چې دوی د الله تعالی له لورې راوړی دی هېڅ شک او شبهه په کې وجود نه لري د دوی وینا ټوله درسته ده.

فعالیت (هڅونې):

۱- دعصمت معنا ولیکئ:

۲- انبیاء(ع) د کوم ډول اشتباهاتو څخه معصوم دي.

ارزونه:

۱- آیا زده کوونکی د عصمت معنا درک کړې ده؟

۲- آیا دوی کولی شي د انبیاء(ع) په عصمت استدلال وکړي؟

ketabton.com - The Digital Library

څلورم لوست:

قرانکریم

هدف: د قرانکریم سره آشنایي.

پوښتنې:

۱. آیا تاسې قرانکریم لولئ او تلاوت یې کوئ؟

۲. آیا د قرانکریم ترجمه لولئ؟

الله تعالی د خپلو بنده ګانو د لارښوونې او هدایت لپاره خپلو پیغمبرانو(ع) ته د خلکو د لارښوونې لپاره کتابونه نازل کړی دي د مثال په توګه زبور یې په داؤد(ع) تورات یې په موسی(ع) انجیل یې په عیسی (ع) او قرانکریم یې په محمد صلی الله علیه وسلم باندې نازل کړي دي.

قرانکریم د الله تعالی کتاب دی چې زمونږ په پیامبر حضرت محمد مصطفی صلی الله علیه واله وسلم باندې نازل شوی دی.

قرانکریم د ۲۳ کالو په ترڅ کې په مختلفو شرایطو کې په نبي اکرم صلی الله علیه واله وسلم نازل شوی دی، مونږ په ټولو پیامبرانو او دهغوی په کتابونو باندې ایمان لرو او د هغوی درناوی کوو، ولې کتاب قرانکریم له نورو آسماني کتابو سره توپیرونه لري چې د هغه پېژندنه ډېر ازرښت لري.

- دا چې دا کتاب جاویدانې او دایمي دی، د نورو پیامبرانو کتابونه د یوې تاکلی دورې لپاره وو، د نوي او راتلوونکی شریعت په راتلو سره منسوخ کیدل مثلاً تورات چې د حضرت موسی (ع) شریعت او کتاب دی د انجیل په نزول او د حضرت عیسی(ع) په کتاب او شریعت سره منسوخ شو ولې قرانکریم او د اسلام ښکاره دین د قیامت تر ورځې پورې نه منسوخ کېږي او باقي دی.

ketabton.com - The Digital Library

- قرآنکريم تحريف شوی نه دی، نور آسماني کتابونه له يوې مودې څخه وروسته له تحريف سره مخامخ شوي دي ولې قرانکريم وروسته له څلوارلسو پېړيو څخه له تحريف او بدلون څخه پرته باقي پاتې دی.
- قرانکريم د حضرت محمد مصطفی صلی الله علیه و اله وسلم جاويداني (دايمي) معجزه ده د پوهې په لحاظ يې د پرې لويې پوهنې بشر ته وړاندې کړې دي د فصاحت او بلاغت په لحاظ د بشر له سويې څخه لوړ شاهکار دی چې هېڅ انسان نه شي کولی د هغه په شان يوه څه وليکي يا ووايي.

هڅونې:

۱. د خپلو کتابچو په يوه جدول کې هغه توپيرونه وليکئ چې قرانکريم يې د نورور آسماني کتابونو، سره لري.

۲. د جومات د روحانی په مرسته، د لوست محتوی ته په توجه سره قرانکريم او نور آسماني کتابونه سره مقايسه کړئ هغه امتيازونه چې قرآنکريم د نورو آسمانې کتابونو په پرتله لري په ګوته کړئ.

ارزونه:

۱. آيا زده کونکي د قرآن کريم او نورو ټولو آسماني کتابونو اساسي ځانګړتياوې تشخيص کولای شي؟

ketabton.com - The Digital Library

پنځم لوست:

معاد يا قيامت (آخرت)

هدف: د معاد (آخرت) يا وروسته له مرګ څخه د بيا ژوندون سره آشنايي.

پوښتنې:

۱. د معاد په هکله څه معلومات لرئ؟

۲. آيا کومې شئ د معاد (آخرت) په هکله استدلال وکړئ؟

تاسې په تېر کال کې د معاد (آخرت) يا وروسته له مرګ څخه د بيا ژوندون په هکله ډېر معلومات او مطلبونه ويلي دي، تاسې په دې پوهېږي چې انسان وروسته له مرګ څخه پوره له مينځ څخه نه ځي، بلکې په يوه تاکلې وخت کې الله تعالى ټول انسانان بيا ژوندي کوي، او د ټولو خلکو عملونه تر محاسبې لاندې نيسي تر څو ټولو ته پوره ښکاره شي چې چا په دنيا کې ښه کارونه کړي دي او جنت ته ځي او چا بدکارونه تر سره کړي دي او دوزخ ته ځي. همداراز ويلي مو دي چې د معاد (آخرت) عقيده په ټولو آسماني اديانو کې د توجه وړ وه، د ټولو آسماني اديانو پيروان په آخرت باندې اعتقاد لري د اسلام مبين دين چې د آسماني اديانو اخيرنی او کامل دين دی د معاد (آخرت) په هکله يې زيات تاکيد کړی دی او په قرآنکريم کې ډېر زيات آيتونه د آخرت په باره کې اختصاص لري.

ډېره مهمه مسئله داده چې دنيا او آخرت يو له بل سره اړيکې لري. لکه چې په يوه مبارک حديث کې راغلی دي (هر څه چې انسان په دنيا يې کړي په آخرت کې به هغه ترلاسه کړي).

د معاد (آخرت) په باره کې زيات دليلونه شته دي او د هغوی ډېر ارزښتمن دليل د انسان فطرت دی، انسان په خپل باطن کې د جاويدانۍ احساس کوي حتی

ketabton.com - The Digital Library

هغه ډله خلک چې په آخرت ایمان هم نه لري او داسې فکر کوي چې آخرت او راتکونکی ژوندون ته اړتیا نشته بیا هم زیار باسي چې نوم او شهرت له خپل ځان څخه پرېږدي تر څو وروسته له مرګ څخه د تحسین او ستاینې مورد وګرزي.

دوهم مهم دلیل یې د الله تعالی حکمت دی. تاسې فکر وکړئ چې نړۍ یې په څومره ښکلي، نظم او دقت سره پیدا کړې ده که داسې فرض شوې وي چې ژر دې دانړۍ له منځ څخه لاړه شي او هېڅ نتیجه دې هم وربانديې مرتبه نه وي آیا په دې صورت کې به ټول کارونه لغو او بې ګټې نه وي؟ نو الله تعالی دا نړۍ د دې لپاره پیدا کړې ده چې انسانان په هغه کې وروزل شي او په آخرت (بل جهان) کې د خپلو عملونو نتیجه ترلاسه کړي.

فعالیت (هڅونې):

۱. ستاسې له نظره ولې په ټولو آسمانې ادیانو کې په معاد (آخرت) باندې عقیده موجوده وه؟

۲. آیا تاسې کولئ شئ د آخرت په هکله یو دلیل ووایئ؟

ارزونه:

۱. آیا زده کوونکي کولای شي د معاد په باره کې استدلال وکړي؟

ketabton.com - The Digital Library

شپږم لوست:

د رحمت نبی (رحم لرونکی نبي(ص))

هدف: د اسلام د نبی د شخصیت سره آشنایی.

پوښتنې:

۱. تاسې د حضرت رسول اکرم له شخصیت سره ترکومې اندازې آشنایی لرئ ؟

۲. تاسې پوهیږئ چې رسول اکرم څومره د خپلو اصحابو (یارانو) په منځ کې محبوب وو؟

د لویو انسانانو د ځانګړتیا وو څخه یوه هم داده چې د خپلوپیروانو او طرفدارا نوپه زړو کې نفوذ لری دا ډول افراد تل احساس لرونکی طرفداران، او ډېرکینه لرونکی مخالفان هم لري، حضرت محمد مصطفی صلی الله علیه واله وسلم چې اشرف کائنات اوسید انبیا (ع) دی داسې لوړ ممتاز (ارزښت ناک) شخصیت یې درلودچې یاران یې په ټول موجودیت سره دهغه د شخصیت مینان وو داپه دی سبب وو چې حضرت رسول صلی الله علیه واله وسلم ډډ پر و لوړوا خلاقو او پوره ادب څخه برخه لرله، هغه(ص) هیڅ کله خپل کارونه بل چاته نه سپارل کله چې هغه (ص)په مجلس کې کښیناست داسې ځای ځان ته غوره کاوه چې له نورو څخه لوړ او بهتر نه وي نو که چیرې یو نا آشنا سړی مجلس ته راتله او هغه یې په ځیره نه وو پیژندلی په دې نه پوهیده چې کوم یو پیامبردی.

ډېره ښه ده چې په دې ځای کې یوه کیسه د حضرت رسول الله د محبوبیت په باره کې ووایو: پیغمبراکرم صلی الله علیه واله وسلم دخپل شریف ژوند په آخرنیو

ketabton.com - The Digital Library

ورځوکې له خلکو څخه و غوښتل چې په جومات (مسجد) کې را ټول شي تر څو حضرت رسول اکرم له هغوی سره خبرې وکړي.

خلک ډېر په اشتیاق را ټول شول چې د الله تعالی پیغمبر دخپل عمر آخرینو ورځو کې د خلکوسره څه ډول خبرې کوي، جومات د خلکوڅخه ډک وو، حضرت محمد صلی الله علیه واله وسلم له دوي سره خبرې کولې، رسول الله خلک دیانت لرنې تقوی ته دعوت کول په اخرکې یې وفرمایل چې زه ناروغ یم ښایې د الله تعالی ملاقات ته لاړشم که چېرې څوک کوم حق په ما باندې لري و دې وایي چې هغه له رحلت څخه مخکې ادا کړم!

ټول پټه خوله پاتې شول ډېر خلک ددې خبرې په او ربدلو سره په ژړاشول! په دې وخت کې یو سړی جګ شواوپه لوړ آوازسره یې وویل: ای رسول الله صلی الله علیه واله وسلم زه یو حق پرتا لرم غواړم چې هغه اداکړې حضرت رسول صلی علیه واله وسلم و فرمایل څه حق، ووایه چې هغه ادا کړم ویې ویل په یوه غزاکې تا غو ښتل چې په خپله متروکه سره خپل اوښ ووهې ولې په اشتباه سره هغه ځما په ګډه ولګیده زه غواړم دهغې قصاص و اخلم! خلک حیران اونا را حته شول چې دا سړی د حضرت رسول الله څخه څه غو اړی!

ساوی په سینو کې بندې شوې خلک منتظر وو چې څه کېږی! حضرت رسول الله صلی الله علیه وسلم و فرمایل: زه آماده (تیار) یم چې ته له ماڅخه قصاص واخلې خلک نورنا را حته شول او په بې صبرۍ سره یې انتظار وښت چې څه کېږی هغه پیغمبر(ص) ته ور نژدې شو خلکو فکر کاوه چې قصاص اخلی ولې هغه د حضرت

ketabton.com - The Digital Library

رسول الله صلی الله واله وسلم سینه ښکل کړه او و یې ویل چې مادا هیله درلوده چې د پیغمبرسینه ښکل کړم.

فعالیت (هڅونې):

۱. د لوست خلاصه په لسو سطرو (کرښو) کې ولیکئ:

۲. د لوست کیسه خپلوکورنیوته بیان کړئ:

۳. د دې کیسې په هکله مو خپل نظر په پنځو کرښو کې ولیکئ:

ارزونه:

۱. آیا زده کوونکي کولای شی د نبي صلی علیه و اله وسلم د شخصیت په هکله توضیحات ورکړي؟

ketabton.com - The Digital Library

اووم لوست:

خپل امامان باید و پېژنو

هدف: دا مامانو له شخصیتونو او ژوند سره آشنایي

پوښتنې:

۱. د لسم امام نوم څه دی؟

۲. آیا د یوولسم امام نو م موزده دي؟

۳. آیا امام زمان پېژنئ؟

ز موږ نهم امام حضرت امام محمد تقی علیه السلام دی، پلار یې امام رضا علیه السلام دی د هغه مبارک دکنیې نوم ابو جعفر دی د هغه له ډېرو مشهورو القابو څخه تقي او جواد دی امام جواد علیه السلام د یو سل او پنځه نوی (۱۹۵) هجري قمري کال کې د روژې په میاشت په مدینه منوره کې تولد شو او امام محمد تقی د ۲۵ کلنۍ په عمر د ۲۲۰ هجری قمری کال د ذی القعدې په میاشت کې په شهادت ورسید.

امام علی هادی:

زموږ د لسم امام نوم علي دی. هادي او نقي یې له مشهورو القابو څخه دي پلار یې نهم امام جواد دی او موریې فضیلت لرونکی بنځه حضرت سمانه وه.

دي د ذی الحجې د میاشتې په اتمه په ۲۱۲ هجري قمري کال کې د مدینې منورې له محلاتو څخه د صربا په نوم په یوه محله کې په ژوند ګام کېښود.

ketabton.com - The Digital Library

امام هادي هم د خپل پلار په څېر په لږ عمر کې امامت ته ورسېد او د امامت موده يې ۳۳ کاله وه کله چې متوکل د عباسيانو (خليفه) په خلکو کې د امام له محبوبيت څخه ويرېدلو نو امام يې مجبور کړ چې له مدينې منورې څخه سامراء (عباسيانو پلازميني) ته لاړ شي په هغه ځای کې يې امام خلکو سره د هر ډول تماس او ملاقات څخه منع کړل په پای کې يې په ۲۵۴ کال کې د سامرا په ښار کې امام مسموم او په شهادت ورسېد.

امام حسن عسکري:

امام عسکري د شيعيانو يوولسم امام د امام هادي زوی دی چې د جمعې په ورځ د ۲۳۲ هجری قمری کال دربيع الثاني په اتمه زيږېدلی دی مور يې ډېره پرهېزګاره ښځه وه چې نوم يې حديثه يا سوسن ده، امام څلور کلن وو چې د خپل پلار سره د اجبار له مخې سامرا ته راغئ او په يوه نظامي منطقه کې تر نظارت لاندې ونيول شو او په همدې ځای کې يې خپل ژوند ته ادامه ورکړه. له همدې کبله په عسکري سره مشهور شو، د ده د امامت دوره شپږ (۶) کاله وه او د ۲۶۰ قمری کال د ربيع الاول په اتمه نيټه مسموم او شهيد شو. ده په همدې څو کالو کې داسې علمي او اخلاقي شهرت وموند چې له هر ځای څخه يې خلک ليدلوته راتلل، له همدې کبله دی يوه موده د حکومت له خوا زندانی شو. ولې ده په روحانی توان او قوت سره وکولی شو چې ټول بنديان تر خپل تاثير لاندې راولی.

ketabton.com - The Digital Library

امام زمان مهدي موعود:

دوولسم پيشوا حضرت حجة بن حسن المهدی (ع) دی هغه (ع) د شعبان د میاشتې په ۱۵- ۲۵۶ هجري قمري کال کې، د سامراء په ښارکې خپلې سترګې د نړۍ (ژوند) په لور خلاصی کړې.

د ده له القابو څخه حضرت (حجت) (قائم) (خلف صالح) (صاحب الزمان) (بقیة الله) او ډېر مشهور لقب يې مهدي دی، پلار يې حضرت امام عسکري او موريې فضيلت لرونکی ښځه حضرت (نرجس) ده.

حضرت مهدي د ژوند له پيل څخه په پټه (خفا) ژوند کړی دی او د غائب والی دوې (۲) دورې لري، لنډ غيبت (غيبت صغری) اوږد غيبت (کبری غيبت) چې لنډ غيابت يې د پلار له شهادت څخه وروسته تر ۳۲۹ کاله يعنی ۶۹ کاله دوام کړی دی په دې موده کې امام زمان د خپلو نائبانو په وسيله له شيعيانو سره تماس ساتلی دی او اوږد غيابت يې (کبری غيابت) د له ۳۲۹ څخه کله چې اخيرنی خاص نائب يې مړ شو پيل شو او تر هغه پورې چې الله تعالی ده ته د ظهور اذن وکړی ادامه به وکړي کوم وخت چې امام زمان ظهور وکړی نړۍ به د عدالت څخه پوره برخمنه وي او د ستم او ظلم جړی به پوره له منځ څخه وتلې وي.

فعاليت (هڅونې):

۱. امام مهدي څوکاله عمر تېر کړی دی؟

۲. د امام حسن عسکري د امامت دوره څوکاله وه؟

۳. څه فکر کوئ چې ولې امام زمان عليه السلام غائب دی؟

ketabton.com - The Digital Library

دوهمه برخه: احکام

اتم لوست:

د روژې احکام

موخه: د روژې له احکامو سره آشنايي.

پوښتنې:

۱. آيا تاسې روژې نيسئ؟

۲. آيا د روژې د احکامو په برخه کې څه معلومات لرئ؟

روژه له دې څخه عبارت ده چې انسان د الله تعالی د فرمان (حکم) د ترسره کولو په لحاظ د سبا له آذان څخه د مابنام تر اذان پورې له هغه کارونو څخه چې روژه وربانديې باطلېږي ځان وساتئ.

د رمضان په مبارکه مياشت کې روژه نيول واجب دی.

په روژه کې نيت کول شرط دی ولې لازم نه دي چې نيت په ژبه سره وويل شی بلکې که چېرې په زړه کې نيت وکړې (چې د الله تعالی د حکم د پر ځای کولو په خاطر روژه نيسم) روژه يې صحيح ده.

ولې بهتره ده چې انسان هره ورځ د شپې نه مخکې نيت وکړي.

همداراز مستحب ده چې له اذان څخه مخکې انسان يو څه (سحرنی) غذا وخوري تر څو روژه نيولوته پوره آماده واوسي.

ketabton.com - The Digital Library

فعالیت (هڅونې):

۱. زده کوونکي دې د روژې د کیفیت په هکله د ډلو په ترڅ کې یوله بل سره خبرې وکړي.

ارزونه:

۱. څوک کولی شي د روژې نیولو کیفیت توضیح ورکړي؟

ketabton.com - The Digital Library

نهم لوست:

د روژې مبطلات (باطل کوونکی)

موخه: د روژې د باطل کوونکو پیژندنه.

پوښتنې:

۱. آیا پوهیږئ چې څوشیان روژه باطله کوي؟

د روژې مبطلات هغه شیانوته وایي چې په قصد سره د هغه تر سره کول روژه باطله کوي او د روژې مبطلات په لاندې ډول دي:

۱- خوړل او څښل

۲- جنب کېدل

۳- په خدای تعالی، پیغمبر(ص)، یا له دوولسو امامانو څخه په یوه امام پورې درواغ ویل.

۴- ستوني ته د ډېر درانه غبار (ګرد) رسېدل.

۵- په اوبو کې د ټول سر ډوب کول.

۶- په جنابت، حیض یا نفاس کې د سبا تر اذان پورې پاتې کېدل.

۷- په مایع شیانو سره اماله کول.

۸- قې کول.

که چېرې روژه لرونکی یو د پورتنیو شیانو څخه په سهو سره تر سره کړی روژه یې نه باطلېږي باید خپلې روژې ته ادامه ورکړي.

ketabton.com - The Digital Library

فعاليت (هڅونې):

۱. د روژې مبطلات کوم شیان دي؟

۲. که یو سړی په سهو سره څه وخوري څه حکم لري؟

ارزونه:

څوک کولئ شی د روژې د مبطلاتو نومونه واخلي؟

ketabton.com - The Digital Library

لسم لوست:

هغه موردونه (ځايونه) چې کولی شو روژه ماته کړو

موخه: د هغه ځايونو پېژندنه چې کولی شو روژه ماته کړو.

پوښتنې:

۱. آيا مسافر هم روژه نيسی؟

۲. آيا داسی حالتونه شته چی روژه دار کولای شی پکی خپله روژه ماته کړی.

روژه نيول د دين له فروعاتو څخه دی هر کال يوه مياشت ټول هغه مسلمانان کوم چې د روژې نيولو د شرطونو لرونکی وي، بايد روژه پکی ونيسی چې هغه د رمضان د مبارکې مياشتې روژه ده.

روژه زياتې معنوي، جسمي او ټولنيزې ګټې لري د رمضان د مبارکې مياشتې روژه نيول په هر بالغ او د شرايطو لرونکی مسلمان باندې واجب دی.

او نه ښايي په دې مياشت کې څه و خوړئ البته داسې ځايونه هم شته دي چې کولی شو د رمضان د مبارکې مياشتې روژه ماته کړو په دې لوست کې هغه ځايونه بيان وو او په لاندې ډول دي:

۱. که چېرې سړی ناروغ وې او روژه نيول ورته زيان رسوي نه ښايي چی روژه ونيسي.

۲. که څوک سفر ته ځي او د سفر د تلو او راتلو لاره د اتو (۸) پرسخو په اندازه وی نو بايد روژه ماته کړي.

۳. هغه مور چې خپل ماشوم ته شيدې ورکوي، اوشيدې ورکول دې ته يا ددې ماشوم ته زيان رسوي نه ښايي روژه ونيسي.

ketabton.com - The Digital Library

۴. هغه انسان چې ډېر زوړ شوی وي او روژه نیول ورته ګران وي کولی شي خپله روژه ماته کړي.

پرته له اخیرني مورد څخه په دریو نورو مورد وکې باید وروسته د روژې قضایي په ځای کړي یعنې کوم وخت یې چې عذر رفع شي باید روژه ونیسي.

فعالیت (هڅونې):

زده کوونکی دې د دریو ډلو په ترڅ کې د روژې د شرعي عذرونو په هکله خبرې وکړي.

ارزونه:

آیا ویلی شئ چې مسافر په کوم صورت کې خپله روژه ماتولي شي؟

ketabton.com - The Digital Library

يوولسم لوست:

د روژې قضايي

هدف: د روژې د قضايې د کيفيت پيژندنه.

پوښتنې:

۱. ايا د روژې له قضايي سره آشنايی لري؟

۲. آيا تاسې تر اوسه پوره روژه قضا کړې ده؟

هر مسلمان چې د شرعي عذر له کبله د رمضان د مبارکې مياشتې روژه و نه شی نيولی نو بايد قضايي په نورو ورځو کې ونيسي دا مستحب ده چې د قضايي روژې په نيولوکې عجله (چټکتيا) وشي ترڅو د نوی کال د رمضان د رسېد لو مخکې يې خپله قضايي روژه نيولې وي. که چېرې د قضايي په نيولوکې څه کوتاهی يا ځنډ شوې وي، يادکوم عذر په لحاظ يې ونه شی کولی قضايي روژه ونيسی بايد وروسته له رمضان څخه دهغه قضايي په ځای کړی او د هرې ورځی روژې څخه لس (۱۰) خورده طعام (خواړه) فقيرته ورکړی که چېرې د څو مياشتو قضايی د چاپه غاړه وی بايد د ټولو قضايی ونيسي، د قضايي په نيولو کې بايد د لومړي رمضان څخه پيل وکړي.

که څوک پرته له شرعی عذر څخه (په قصد سره) د رمضان د مياشتې روژه ماته کړي بايد هم قضايي اداء کړي او هم کفاره ورکړي.

ketabton.com - The Digital Library

د هري ورځې کفاره یو له درېیو شیانو څخه ده:

۱. شپېته ورځې روژه نیول.

۲. شپېتو مسکینانو ته طعام ورکول.

۳. یو مریي (غلام) آزاد ول.

فعالیت (هڅونې):

۱. زده کوونکي په دو کسیزو ډلو کې د هغه ځای په هکله چې یو ازې قضایي پرې واجبېږي او هغه ځایونو کې چې قضایي او کفاره پرې لازمېږي یو د بل څخه پوښتنې وکړي.

ارزونه:

په کومو ځایونو کې قضایي او کفاره واجبېږي؟

ketabton.com - The Digital Library

دولسم لوست:

د فطر زکات (صدقه)

هدف: د فطر د صدقې سره آشنايي.

پوښتنې:

۱. آيا دفطر صدقه پېژنئ؟

۲. آيا دفطر صدقه ورکوئ؟

د اسلام مبين دين د ټولنيز عدالت دين دی، تل زيار باسی چې مسلمان يو له بل سره مرسته وکړی. زموږ دين کې عبادت او د دنيا کارونه يو له بل سره اړيکې لري د روژې په مبارکه مياشت کې مسلمانان يوه مياشت روژه نيسي. فقراء او بېوزلو ايان دواړو د لوږې او تندې احساس تجربه کوي.

الله تعالی حکم کړی دی چې د مياشتې په پای کې دې هغه مسلمانان چې د ژوند بنه يې نه وي او د يوه کال د مصرف کولو مالي توان لري يوه اندازه اوربشې غنم، خرما، ممیز يا د هغوی قېمت فقيرانو ته ورکړي.

په علمي رسالو (کتابو) کې يې د فطر د صدقې اندازه داسې ټاکلې ده:

هغه څوک چې د اختر په شپه عاقل او بالغ وي فقير او د چا غلام نه وی بايد په خپله دی او هغه څوک چې دی اعاشه کوي، د هر تن په برابر کې يوه پيمانه تقريباً درې کېلو غنم يا اوربشې، خرما، ممیز، يا وريجې يا ذرت (جواري) يا د دغو مثل مستحق ته ورکړي که چېرې د دغو شيانو قيمت هم ورکړی روا دی.

ketabton.com - The Digital Library

فعالیت (هڅونې)

۱- د فطر صدقه چې یو ډول عبادت دی په څه ډول تولنیز اړخ پیدا کوی؟

۲- که ستاسې په کور کې اوه (۷) تنه وي څوکېلو باید د فطر صدقه ورکړئ؟

ارزونه:

آیا زده کوونکو د فطر د صدقې اندازه او ارزښت پېژندلی دی؟

ketabton.com - The Digital Library

اعتکاف

هدف: د اعتکاف له مفهوم او عمل سره آشنایي

پوښتنې:

۱- آیا تاسې د اعتکاف په معنا پوه یاست؟

۲- آیا تاسې اعتکاف کړی دی.

په تېرواد یانو کې داسې معموله وه چې یوې ډلې چې غوښتل به یې چې الله تعالی ښه وپیژني یا په راحت سره د الله تعالی عبادت وکړي، د عبادت لپاره به یوه ځای یا غار ته تلل، په تفکر او عبادت به یې پیل کاوه، دا کار به د دې سبب وګرزېد چې دوی ټولنیز ژوند پوره پرېږدي او په انزوا (تنهایي) سره ژوند وکړي.

کله چې د اسلام مبین دین د انزوا (ګوښه ناستي)، او ټولنیز ژوند پریښودل پوره منع کړي دي لکه چې حضرت محمد رسول الله(ص) فرمایلی دی (زما دین د رهبانیت دین نه دی نو) کله چې انسان د خپل ځان او خپل خدای تعالی په هکله تفکر کولو لپاره آرامتیا ته اړتیا لري نو د اسلام مبین دین د رهبانیت په ځای اعتکاف مشروع او پیشنهاد کړی دی.

اعتکاف یو ډول عبادت دی چې یو مسلمان څو ورځی جامع جومات ته ځي او د ژوند له آشوب او غوغا څخه فاصله نیسي او د الله تعالی په عبادت او خلقت کې تفکر کوی. اعتکاف یو عبادت دی چې باید په خپله زده کوونکي علمی کتابونو ته مراجعه وکړي او له هغوی څخه زیات معلومات ترلاسه کړي.

ketabton.com - The Digital Library

فعالیت (هڅونې):

۱- د اسلام مبین دین کوم شی یی د ګوشه ګیری په ځای مشروع کړی دی؟

۲- آیا ستاسې له نظره اعتکاف او رهبانیت یو له بل سره څه توپیر لري؟

ارزونه:

آیا زده کوونکو د اعتکاف مفهوم او هدف پیژندلی دی؟

ketabton.com - The Digital Library

زکات

هدفونه:

۱- د زکات له احکامو سره آشنایي.

۲- د هغو شیانو پېژندنه چې زکات ورباندې تعلق نیسي.

پوښتنې:

۱- آیا د زکات په معنا پوه یاست؟

۲- آیا پوهېږی چې زکات په کومو شیانو پورې تعلق نیسي؟

الله تعالی د فقیرانو او محتاجانو د ژوند د تامین په لحاظ پر بډایانو او ثروت لرونکو باندې زکات واجب کړی دی. زکات په دی معنا سره دی چې هغه کسان چې الله تعالی مال او ثروت ورته ورکړی دی، په کال کې یوه ټاکلې شوې اندازه له خپل مال څخه فقیرانو او محتاجانو ته ورکړي.

الله تعالی په قران عظیم کې په زکات زیات تاکید کړی دی او په ډېرو ځایو کې یې د لمانځه سره یو ځای یاد کړی دي چې له دې خبرې څخه د زکات ارزښت او اهمیت ښکاري.

زکات په کومو کسانو واجب دی؟

زکات په هغو کسانو واجب دی چې لاندې شرایطو لرونکی وي:

۱- بالغ وي ۲- عاقل وي ۳- په مال کې د تصرف کولو توان ولري.

زکات په کومو شیانو پورې تعلق نیسي؟

ketabton.com - The Digital Library

که څه هم دا مستحب ده چې له ټولو زراعتي محصولاتو څخه چې په کیلو او وزن سره یې پلورنه او پیرودنه کېږي، همدارازد تجارت له عوایدو څخه زکات ورکړو ولې په لاندې مالوکې زکات واجب دی:

۱- اوښان، غوایان او پسونه

۲- غنم، اوربشی، خرما او ممیز

۳- سره زر او سپین زر

په کوم وخت کې په مالو زکات واجب کېږي؟

زکات هغه وخت واجب کېږي چې یاد شوي مالونه د نصاب حد ته ورسیږي یعنې یوې ټاکل شوې اندازې ته ورسېږي د مثال په توګه هغه څوک چې یو (۱) یا دوه (۲) اوښان لري په هغه باندې زکات نه دی واجب. ولې کله چې پنځه اوښان ولري باید یو پسه زکات ورکړي. د زکات نصابونه په فقهی کتابو کې بیان شوی دي. تاسې کولی شی هغو ته مراجعه وکړی او خپل معلومات ورڅخه ترلاسه کړئ.

فعالیت (هڅونې):

۱- په کومو کسانو زکات واجب دی؟

۲- زکات په کومو مالو پورې تعلق نیسي؟

ketabton.com - The Digital Library

د زکات د مصرف ځایونه

هدفونه: د زکات د مصرف له ځایو سره آشنایي

پوښتنې:

۱ - آیا پوهېږئ چې زکات کومو کسانو ته ورکول کېږي؟

الله تعالی زکات د محتاجانو د حاجت د رفع کولو لپاره واجب کړی دی، بنا پر دې ډېره مهمه ده چې پوه شو چې زکات په کوم ځای کې مصرف کړو الله تعالی په قران کریم کې د زکات د مصرف کولو ځایونه ټاکلی دي:

۱ - فقیران (فقراء): هغه کسان چې د یوه کال لپاره د خپلی کورنۍ مالی مدرک ونه لري.

۲ - مساکین: یعنی هغه کسان چی هیڅ مال ونه لری.

۳ - د زکات عاملین: هغه کسان چې د زکات، را ټولونې، حساب، ساتنې، کار په غاړه لري.

۴ - هغه کافرانو ته چې کولی شو د زکات په ورکولو سره د هغوی زړونه اسلام ته مایل کړو یا هغه مسلمانان چې د عقیدې په لحاظ ضعیف وي او د زکات په ورکولو سره کېدی شي هغوی په خپله اسلامي عقیده پاتې شي.

۵- مریي (غلام): هغه غلام چې د خپل مالک سره یې تعهد کړی وي چې یوه اندازه مال به ورکوی او هغه به آزاد وي.

۶ - هغه قرضداران چې نه شي کولی خپل قرض اداء کړي.

۷ - خیریه کارونه پرې کول لکه پل، جومات، ښوونځي پرې جوړول.

ketabton.com - The Digital Library

۸- ابن سبیل: یعني هغه کسان چې د خدای تعالی په لاره مسافرت کوي او په سفر کې خپلی پیسی خلاصی کړی وی، څوک پور هم نه ورکوي.

فعالیت (هڅونې):

۱- د زکات د مصرف کولو په ځایو باندی بحث وکړی.

۲- آیا ستاسې په همسایه ګانو کې څوک شته دي چې زکات ورکول ورته روا وي؟

ارزونه:

۱. آیا زده کونکي کولای شی د زکات د مصرف ځایونه بیان کړي؟

ketabton.com - The Digital Library

خمس

هدف: د خمس د مفهوم او احکامو سره آشنا کیدل.

پوښتنې:

۱- ایا خمس پیژنې؟

۲- آیا پوهیږئ چې خمس په کومو شیانو کې واجبیږي؟

په تیرو درسونو کې مو ویلی وو چې خدای ﷻ د فقر، غریبی، بیچارګی او محتاجو کسانو د لګښتونو د تامین لپاره زکات ورکول په هغو کسانو چې مالي وضعه یې ښه وي واجب ګرځولی دی.

الله ﷻ د زکات د مصرف کولو اجازه ساداتو او د پیغمبر (ص) اولادې ته نه دی ورکړی او د د فقیرو ساداتو او څه نورو عمومي مصارفو لپاره خمس واجب کړی دی.

خمس په اوو شیانو کې واجبیږي.

۱. د کسب او کار په منفعت او هغه ګټه کوم چې د تجار صناعت او نورو لارو څخه لاسته راځی باید د دغو یوه پنځمه برخه ورکړي.

۲. معدن: که چیرته کوم کس معدن پیدا کړ او هغه یې راوویسته نو باید د دغه یو د دریمې برخې خمس ورکړي.

۳. خزانه: که کوم کس خزانه پیدا کړه باید د هغه خمس ورکړي.

۴. د حلال مال ګډول د حرام سره: که چیرته حلال مال د حرام مال سره په کومه وجه ګډ شي او انسان ونشي کولی چې هغه جلا کړي باید د دغه څخه خمس ورکړي.

ketabton.com - The Digital Library

۵. هغه قیمتي کانۍ، لعل جواهر چې د لامبو وهلو په واسطه د بحر څخه راوځي باید خمس ورکړي.

۶. غنیمت په جنګ کې: که چیرته د کفارو سره په جنګ کې غنیمت لاسته راشي باید د هغه خمس ورکړ شي.

۷. په هغه ځمکه کې چې کافر ذمي یا د مسلمان څخه ئي اخلي هغه کافر ذمي چې په اسلام حکومت کې ژوند کوي او باید خمس ورکړي.

خمس نور ډیر احکام لري چې د ضرورت په وخت کې باید عملیه رسایلو ته مراجعه وشي.

فعالیت (هڅونې):

۱- زده کوونکي دې په څو نفري ګروپونو کې درس ووایي او خپلو منځو کې دې بحث وکړي.

۲- هغه اووه شیان چې خمس په کې واجبیږي خپلو کتابچو کې ولیکئ.

ارزونه:

۱- آیا زده کوونکي کولی شي چې د خمس او زکات په مینځ کې فرق وکړي؟

۲- آیا هغوی کولی شي چې هغه ځایونه چې خمس په واجبیږي بیان کړي.

ketabton.com - The Digital Library

حـــج

هدف: د حج د مسایلو سره آشنایي.

پوښتنې:

۱- آیا د حج سره آشنایي لرئ؟

۲- ستاسې له نظره حج څه ګټې لري؟

مور مسلمانان هر چېرته چې یو، په لمونځونو کې خپل مخونه د کعبې شریفې لورته اړوو. کعبه ترټولو پخوانۍ خونه ده، او په مکه مکرمه کې ده چې الله تعالی هغه د مسلمانانو قبله ګرزولې ده، سربېره پر دې، الله تعالی حکم کړی دی چې د ټولې نړۍ یوه ډله مسلمانان دې را ټول شي او د حج عبادتي، عمل دی اداء کړي. حج یې په هغو مسلمانانو چې جسمي او مالي توانایي لري واجب کړی دی. البته هغه هم په عمر کې یو ځل واجب دی. او له یو ځل څخه زیات واجب نه دی ولې ډېر ثواب لري.

د حج کولو عملونه تر یوې اندازې پورې ګران دی ولې ښه ده چې په اجمالي توګه دهغه له ځینو مراسمو سره آشنا شو، نو په مختصره ډول توضیح ورکوو.

حج پر دریو ډولو ویشل کیږی:

۱- حج تمتع، د هغو کسانو لپاره چې استوګن ځای یې د مکې سره ۹۰ کیلو متر واټن ولري.

۲- حج افراد

ketabton.com - The Digital Library

۳- حج قِران: هغه کسان چې په مکه او د هغې په شاوخوا کې ژوند کوي کولای شي حج افراد او یا حج قِران سرته ورسوي.

فعالیت (هڅونې):

۱- د لوست خلاصه په لسو (۱۰) کرښو کې ولیکئ.

۲- د حج معنوي او ټولنیزې ګټې ولیکئ.

ارزونه:

۱. آیا زده کوونکي کولای شي د حج د مراسمو اهمیت بیان کړي؟

ketabton.com - The Digital Library

اتلسم لوست:

د حضرت رسول الله(ص) او امامانو د قبر زيارت کول

هدف: د رسول الله (ص) د مرقد او امامانو د مرقدو د زيارت سره آشنايي.

پوښتنې:

۱- آيا تاسې د رسول الله مرقد او د ځينو امامانو د مرقدونو زيارت ته تللی ياست؟

۲- ستاسې په نظر دا زيارت څه ګټې لري؟

په دی پوهېږو چې حضرت محمد صلی الله علیه واله وسلم د انبیاء وو (ع) وروستنی نبی دی د آنحضرت او د هغه له اولادې او صحابو (یارانو) سره مینه لرل د هر مومن خصلت دی او د آنحضرت (ص) او یوې ډلې مطهرې او لادې او ځینو اصحابو مرقدونه په مدینه منوره کې دي (رضي الله تعالی عنهم) په دی اساس حجاج د ایمان او محبت په غوښتنه د حج د اداء کولو څخه وروسته مدینې منورې ته ځي، سر ببره په دې چې هلته د حضرت رسول الله(ص) پاکې کورنۍ او اصحابو د مرقدونو په زیارت سره دینې تنده ماتوي.

په دې اساس مدینې منورې ته تلل د حج له مناسکو څخه نه دي بلکې د مسلمانانو د اعتقاد او محبت غوښتنه ده کله چې د قبرو زیارت کول د اسلام په مبین دین کې جائز دی، نو د حضرت رسول الله صلی الله علیه وسلم د مرقد زیارت له لوی ثواب څخه خالي نه دی.

او دا هل بیت او اصحابو (رضی الله تعالی عنهم زیارت هم چې په ولایت او کرامت کې یې اختلاف او شک نشته د الله تعالی په وړاندې د اجر او ثواب څخه خالي نه دي.

فعالیت (هڅونې):

۱- درس په چوپتیا سره مطالعه کړئ.

۲- د درس د محتوی په هکله یو له بل څخه پوښتنې وکړی.

ketabton.com - The Digital Library

دریمه برخه:اخلاق او اداب

نولسم لوست:

د ټولنې د افرادو حقوق

هدفونه:

۱. د اسلام د پیغمبر د اخلاقو سره آشنایي.

۲. د همکاری او یو له بل سره د مرستې ارزښت.

پوښتنې:

۱. آیا د حضرت رسول الله صلی الله علیه و اله وسلم له اخلاقو سره آشنایي لرئ؟

۲. آیا کولی شی د حضرت رسول الله (ص) د نیکو اخلاقو څخه څونکتې بیان کړئ؟

انسان اجتماعي موجود دي یعنی تل یو له بل سره ژوند کوي، نه شي کولی لکه ځینې حیوانات په یوازې توب سره ژوند وکړي، ټولنیز ژوندون پرته له قانون، حقوقو، او تکلیفو څخه امکان نه لري. د اسلام په ښکاره دین کې هم حقوق په نظر کې نیول شوي دي چې د ټولنې افراد باید د هغوی مراعات وکړي. دا ډول حقوقو ته حق الناس ویل شوي دي. د خلکو د حقوقو اداء کول د اسلام د رهبرانو په خبرو کې په ډیرو لوړو تعبیرو سره د تاکید مورد ګرزیدلی دي چې د هغوی له جملې څخه:

۱. د اسلام ډیر محترم پیغمبر(ص) فرمایلی دی (من حبس عن اخیه المسلم شیئا من حقه حرم الله علیه برکة الرزق الاان یتوب) یعني هر څوک چې د مسلمان ورور له حقوقو څخه کوم شی منع کړی الله تعالی په هغه باندې د رزق برکت حرام ګرزوي مګر دا چې توبه وباسي.

ketabton.com - The Digital Library

۲. اما جعفر صادق فرمايلی دي (ماعبد الله بشئ افضل من اداء حق المومن) يعني الله تعالی په کوم شی پرته له دې چې د مومن حق اداء کړي په ښه توګه يې عبادت نه دی شوی يعنی ډېر ښه عبادت د مومن د حق اداء کول دي. دا بديهي خبره ده چې د نورو حقوق په خاصو ځايونو يا ځانګړيو افرادو پورې منحصرنه ده بلکې په عامه توګه هر شخص ته شامل دی، لوی وي که وړوکی بيګانه (پردی) که خپل آشنا مسلمان وي که غير مسلمان، ښځه وی که نارينه.

آن تر دې چې د اسلام په سپېځلي دين کې حيوانات (ژوی) هم حق لري چې رعايت کول يې پر مسلمان لازم دی.

له بلې خوا هره ډله په هغه تناسب سره چې د انسان سره تعلق لري د خپلو ښکليو حقوقو څخه برخه لرونکی کېږي چې ممکنه ده د نورو له حقوقو څخه توپېر ولري د مثال په توګه اولاد او والدين هر يو تاکلی حقوق په غاړه لري، ورور او خور ببل ببل حقوق د والدينو په پرتله په انسان لري همداراز مومنان هم يو په بل باندې حقوق لري چې نور (غير مسلمان) ور څخه بې برخې دي.

کوم حقوق؟

ډېر حقوق وجود لري چې د ټولنې افراد بايد هغه په خپل منځ کې مراعات کړی چې په يوه مهمه برخه يې دلته مرور کوو:

۱. يو او بل ته سلام اچونه (وېښنه).

۲. يو او بل ته بايد آزار ورنکړو.

۳. په وعدو باندې بايد وفا وکړو.

۴. رښتيا ويل.

ketabton.com - The Digital Library

۵. د چا په مال باندې باید تېری ونه کړو.

۶. هغه کار چې نورو ته ور باندې آزار رسیږي باید ویې نه کړو.

۷. د چا غیبت ونه کړو.

۸. په چا پسې تهمت ونه ووایو.

فعالیت (هڅونې):

۱. د کلی د روحاني په مرسته پنځه نور حقونه په خپلو کتابچو کې ولیکئ او په ټولګی کې یې بیان کړئ.

۲. یو له دوو مبارکو حدیثونو څخه چې د درس (په متن) کې مو لوستلي دي له یاده (حفظ) کړئ.

ارزونه:

۱. آیا زده کوونکی د نورو د حقوقو مفهوم زده کړی دی؟

۲. آیا زده کوونکی کولی شي ځینې نور حقوق په یاد شویو حقوقو باندې زیات کړي چې په درس کې یې ویلي دي؟

ketabton.com - The Digital Library

شلم لوست:

مرستـــه او همـکاري

هدفونه:

۱. د مرستې او همکارۍ له مفهوم سره د زده کوونکو آشنايي.

۲. په زده کوونکو کې د مرستې او همکارۍ احساس پياوړی کول.

پوښتنې:

۱. آيا د مرستې او همکارۍ معنا مو زده ده؟

۲. ستاسې له نظره مرسته او همکارۍ په ژوند کې څه ارزښت لري؟

انسان نه شي کولی ټول کارونه په خپله تر سره کړي، ځينې داسې کارونه دي چې پرته له دوو (۲) يا زياتو تنو څخه نه تر سره کېږي، ځينې داسې کارونه هم شته چې په يوازيتوب هم تر سره کېدی شي ولې په څو تنو سره ښه او په آسانۍ سره تر سره کېږي.

همدا سبب دی چې د اسلام مبين دين مورږ تعاون (مرستې) او همکارۍ ته بللی يو الله تعالی په قرآن عظيم کې فرمايلی دی (په ښو او نيکو کارو کې يو له بل سره مرسته وکړی او په ګناه او دښمنۍ کې مرسته مه کوئ).

يوه ورځ حضرت رسول لله صلی الله عليه واله وسلم او وفا لرونکی ياران يې په سفر تللی وو، د يوی مسافې له وهلو څخه وروسته د اوبو يوه ځای ته ورسيدل ټولو داسې نيت وکړ چې دلته خپلې ستومانی ليرې کولو او د غذا د خوړلو لپاره به تم کېږو او ويې غوښتل چې يو پسه حلال او کباب يې کړي.

نو د غذا د برابرولولپاره هر چا يو کار په غاړه واخيست.

- يوه وويل زه پسه حلا لوم.

ketabton.com - The Digital Library

- بل وویل زه به یې له پوستکی څخه و باسم.
- بل وویل زه یې کباب کوم.
- پیغمبر اکرم(ص) وویل زه به لرګي (خس) را ټول کړم.

د آنحضرت یارانو وویل: (ای رسول الله (ص)! تاسې زحمت مه باسئ او آسوده کښئ. موږ ټول شیان تیارو و، هیڅ اړتیا نشته چې تاسې کوم کارتر سره کړئ! رسول الله (صلی الله علیه واله وسلم) وویل: زه پوهېږم چې تاسې ټول کارونه ترسره کوی ولې الله تعالی هغه بنده چې ځان د نورو په مینځ کې جدا (او ممتاز ګڼې او کار نه کوي، دوست نه ګڼی وروسته حضرت رسول الله (صلی علیه و آله و سلم) دښتې ته لاړ یوه برخه لرګي(خس) یې را ټول کړل او رایې وړل.

فعالیت (هڅونې):

۱. آیا تاسې فکر کړی دی که چېرې په ټولنه کې مرسته موجود نه وای څه کېدل؟

۲. څه ډول همکاری ستاسې په منطقه کې وجود لري؟

ketabton.com - The Digital Library

یو ویشتم لوست:

په اسلام کې برابرې (مساوات)

هدف:

د مساوات له اصل سره آشنایي

پوښتنې:

۱. ستاسې له نظره د یوې ټولنې افراد د قانون په وړاندې برابر دي که نه؟

۲. د اسلام د مکتب له نظره په دې باره کې څه پوهیږئ؟

د تاریخ په اوږدو کې داسې افراد او ډلې موجودې وې چې خپل ځانونه له نورو څخه وړاندې او بهتره ګڼل یوې ډلې د خپلې برترئ نسبت نژاد، قام، او کورنۍ ته کاوه. بلې ډلې د خپلې برترۍ عامل مقام، ټولنیز موقف، او خپله کورنۍ بلله، بلې ډلې مال او ثروت د خپلې برتري سرمایه بلله، دا فکر د دې سبب کیده چې دوی خپلو ځانو ته ډېر امتیازات قایل شي او نور له خپلو منل شویو حقوقو څخه بې برخې کړي. ټول هغه ظلم او ستم چې په انساني تاریخ کې وجود لري د تبعیض د روحیې په اساس ولاړ دي. هغه ظلمونه چې د یوې ډلې خود خواه خلکو له خوا په نورو تحمیل کېږي ډېر زیات دی آن تر دې پورې چې د هغوی بیا نول مشکل کار دی ځکه داسې هم پیښېدلې شوې ده چې یوې ډلې انسانانو نور خپلو عبادتوته را بللی دی، الله تعالی عادل دی، هر ډول ظلم او ستم یې منع کړی دی، لاندې مبارکو آیتونه پاملرنه وکړئ (والله لایحب الظالمین) یعنی الله تعالی ظالمان دوست نه ګڼي د ال عمران سوره ۵۷ آیت (ان الله یحب المقسطین) یعنی الله تعالی عدالت کوونکی دوست ګڼي دمایده سوره ۴۲. د اسلام ګران رسول (ص) تل په خپلو وېناوو (قول) او عمل سره اسلامي عدالت مسلمانانو ته ورښودلی ده یوه ورځ یې خلک مخاطب کړل او ویې ویل: (ای خلکو

ketabton.com - The Digital Library

ستاسې خدای یو دی، پلار ستاسی یو دی (آدم ع) پوه شي چې عربي د عجمي په پرتله، عجمي د عربي په پرتله، تور پوستی دسور پوستی او سور پوستکی د تور پوستی په پرتله برتری نه لري، مګر په تقوی سره. د حضرت رسول الله دا حدیث د قرآنکریم دې آیت ته اشاره ده چې فرمایلي دی (ان اکرمکم عند الله اتقکم) یعنی د الله تعالی په وړاندې هغه د عزت او بزرګواری لایق دی چې تقوی ولري.

فعالیت (هڅونې):

د لوست خلاصه په لسو کرښو کې ولیکئ او په ټولګی کې یې ووایي.

ketabton.com - The Digital Library

دوه ویشتم لوست:

امانتداري (امانت ساتنه)

هدف:

د امانتداری له اهمیت سره آشنایي.

پوښتنې:

۱. اما نتداري څه ارزښت لري؟

۲. که چېرې خلک یوه اونۍ په امانتو کې خیانت وکړي څه به وشي؟

یو له ډېرو منل شویو او ښو خصلتو څخه امانتداري ده.

په ټولو ادیانو په ځانګړې توګه د اسلام په سپېڅلي دین کې په امانتداری زیاته توصیه شوې ده دقرآنکریم په یوه مبارک آیت کې راغلي دي (ان الله یامرکم ان تودوا الامانات الی اهلها) د نساء سوره ۵۸ آیت.

یعنی الله تعالی تاسې ته امر کوي چې امانتونه د هغوی اهل ته وسپارئ، حضرت علی کرم الله وجهه فرمایلی دی چې حضرت رسول الله (ص) څو لحظې مخکې له رحلت څخه درې ځله ما ته وفرمایل: ای علی امانت یې څښتن ته وسپاره! په قرآنکریم او نبوي احادیثو کې د امانت په اداء کولو باندې زیات تاکید شوی دي چې دا ټول په دې دلالت کوي چې امانتداري د اسلام په مبین دین کې زیات ارزښت لري حضرت رسول الله (ص) مخکې له بعثت څخه د امین لقب درلود او په (محمد امین) سره مشهور وو خلکو قیمت لرونکي شیان ده ته ایښودل، د هجرت په شپه (لیلة المبیت) چې رسول الله (ص) له مکې مکرمې څخه په پټه سره مدینی منورې ته

ketabton.com - The Digital Library

تلل د خلکو امانتو نه چې زیات یې د کفارو د ام ایمن سره کښښودل او حضرت علي ته یې و فرمایل چې په یوه مناسب وخت کې هغه د هغوی څښتنانو ته وسپاری.

باید یاده کړو چې امانت کله د یوه شخص مال وي د مثال په توګه ستا همصنفي خپله کتابچه له ستاسې سره د امانت په توګه ږدي نو ته وظیفه لرې چې کله هغه در څخه وغواړي ورته ویې وسپارې، که چېرې خدای د نه کوی – هغه خیانت کړي وریې نه کړی په هغه دې ظلم کړی دی، د هغه قرضدار (مدیون) یې، کله امانت د ډېرو خلکو او عام مال وي د مثال په ډول مکتب چې تاسې درس په کې وایي د افغانستان د ټول ملت مال دی، نو زده کوونکي او ښوونکي ټول د نده لري چې د هغه په ساتنه کې زیار وباسي که چېرې څوک د هغه په ساتنه کې زیار نه باسي د ټول ملت په وړاندې مسؤول دی.

فعالیت (هڅونې):

۱. آیت کریمه د معنا سره له یاده (حفظ) کړئ.

۲. لږ تر لږه د امانتداری څلور ګټې ووایي.

ketabton.com - The Digital Library

درويشتم لوست:

نظافت (پاکوالی)

هدف: د پاکوالی له ارزښت سره آشنايي.

پوښتنې:

۱. ستاسې له نظره نظافت څه ګټې لري؟

۲. تاسی خپل پاکوالی ته څو مره ارزښت ورکوی؟

انسان په طبيعي ډول سره پاکوالی ښه ګڼي او له ناولتيا څخه کرکه کوي، پاکوالی زياتې ګټې لري، د انسان د روغتيا سبب کيږي، د الله تعالی د رضايت سبب کيږي، او خلک هم خوشحاله کوي.

اسلام د پاکي او پاکيزه ګي دين دی حضرت رسول الله صلی علیه و اله وسلم فرمايلی دی (النظافة من الايمان) يعنی پاکوالی د ايمان جزء دي کله چې د اسلام د مبين دين احکامو ته په ځير سره نظر کوو، دې ته مو نظر را ګرزی چې الله تعالی غواړي بنده ګان يې پاک او سپېځلي انسانان وي، ناولي او نا منظم انسانان د الله تعالی ښه بنده ګان نه شو فرض کولی لکه چې د عبادت اداء کول اودس کولو او غسل ته اړتيا لري نو بايد په درست ډول سره په ځانګړيو ځايونو کې يې ترسره کړو. پاکوالی کله فردي وي او په شخص پورې اړه نيسي مثلاً مسواک وهل د دې سبب کيږي چې د انسان غاښونه پاک او سالم پاتې شي. که څه هم مسواک وهل په ټولنيزو اړيکو باندې تاثير اچوي، ځکه غاښونه ښکلی او د خولې بوی ليري کوي او خلک د هغه له خبرو څخه په تنګ نه راځي ولې سلامتي يې زياتره په خپله شخص ته رسيږي کله نظافت په ټولنه پورې اړيکی هم پيدا کوي مثلا کله چې موږ په ښار کې ژوند کوو، بايد کثافتونه په هغه ټاکل شويو

ketabton.com - The Digital Library

کثافتدانیو کې واچوو چې د همدې مرام لپاره ښاروالیو ټاکلي دي په کوڅه یا د ګاونډی د دروازې اونورو په وړاندې یې خالې نه کړو ځکه که چېرې په داسې ځایو کې یې خالي کړو د خلکو د ناروغتیا سبب کېږي، نو جوته ده چې د نورو په حقوقو مو تجاوز کړی دی او ناروغ کړي مودي.

نو باید زیار و باسو چې هم په فردي او هم عمومي امورو کې د نظافت او پاکوالی رعایت وکړو ترڅو د الله تعالی ډېر ښه بنده ګان وګرزو.

فعالیت (هڅونې):

۱. په لسو کرښو کې ولیکئ چې څه ډول فردي او عمومي پاکوالی باید رعایت کړو؟

۲. دا خبره توضیح کړئ چې الله څرنګه غواړی چې بنده ګان یې پاک او منظم وي.

ketabton.com - The Digital Library

Thank you for reading

Find more e-books and articles on Ketabton - your multilingual digital library.

www.ketabton.com

Ketabton - Pashto, Farsi, Arabic & English